

310328

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ ఆగస్టు నెల 8-వ తేది మంగళవారము.

No. 109

సంపుటము ౯

దుండుభినామ సంపత్సరము, శ్రావణమాస బహుళ పౌర్ణమి.

సంచిక ౧౦౯

త్వరపడుడు.

వెల లులభము.

ఫల మధికము.

శ్రీ ఆంజనేయ వైద్యశాలవారి సుప్రసిద్ధ బోషధములు

శ్రీ జిల్లాబోర్డువారి బహుమానము పొందుచున్నది

129 రకముల బోషధములున్నవి

(41) బోడకాలు సంహరిణి:—ఎంతకాలమునుండియున్న శీతలరోగమునైనను దాగముగోజులలో నుడుము కనబరచి, కాళ్ళమంటలు, పిగు నొరింపుటయుగాక పగిలిన పాదములు సహజ స్వస్థులై కమలములవలె ప్రకాశించును.

15 రో. రు 4-8-0 వారమునకు రు 2-8-0.

(40) నిఖిల వ్యాధిమిత్ర కంఠీరవము. చిట్టికరంగి, పల్లిక, బగ్గెలోనగు సువాసనయున్న, కీళ్లవొప్పలు, నల్లని పొడలు, మాలవ్యాధి, హిందువు, సవామేహములు, మేహములు, మేహగ్రణములు, శుక్రవృద్ధి మొదలు అన్ని వ్యాధులను వారము గోజులలో నివారణ కేసి చలము, కఠిరకాంతి, రక్తవృద్ధి, వీర్యవృద్ధి కలిగించును. ఇచ్ఛావత్తం.

నెల రో. రు 6-0-0, 15 రో. రు 8-4-0.

(30) సర్వవిధ క్షయరోగసంహరిణి. శీతలచిర, కలుపు, ఎరుపు, నలుపు లోనగు యేరంగు శీతలైనను, మూత్రము స్వస్థముగాని, బొట్టుబొట్టుగాని పడుట, యీ గుణములన్నియు కలిగి రక్తపుష్టి చేయును. 8 పూటలలో గుణము కనిపించును. ఇచ్ఛావత్తం.

డబ్బీ రు 1-4-0.

(48) మహావృషాశీరసము (అను అష్టాదశ కృత్తులలోగలసంహరిణి) నెల రో. 5-0-0. 15 రో. 2-12-0. సవామేహములు, పొడలు, మచ్చలు, కాళ్ళు, చేతివేళ్లు, పెదవులు, ముక్కు, వగైరాలు లావై ఎర్రబారి సవా తిమ్మిరలుగా నుండుట, మేహనీరు, అంతర్గ్రణములు వగైరాలుకు పరమానందము.

(27) శ్రీరామాస్త్రయోగము నెల రో. రు 8-0-0, 15 రో. రు 4-0-0 కఫములు, క్షయకాములు, దగ్గు, కశ్మ, ఉబ్బసము, మొ॥ శ్లేష్మవ్యాధులకు బ్రహ్మాస్త్రము, 8 పూటలలోకఫమును హరించి నెలరోజులలో పూర్తి నివారణ నిచ్చును. గోగోలపురం, కొత్తపేటపొట్టు.

(గోదావరిజిల్లా)

కె. వి. ఆచారి,

K. V. Achari

ఆయుర్వేద యూవాని డాక్టరు.

Ayurveda unani Doctor.

శివకవచము, కష్టపడువారికిది యోగ గొప్ప ప్రసాదము

గుడ్డు నక్షత్రములచే గలుగు బాధలు, ధననష్టము, శ్రమశ్రమము వృధాయగుట, ప్రేమాతిశయములందు ఆకాశం గను, మనోవిచారములు, వ్యాధులు మొదలగునవి పటాపంచలై పారిపోవునట్లు చేయుటయందు ప్రసిద్ధిచెందిన ఈతాయిత్రుడు సమాప్తమైనతేదియను ఈ ప్రపంచమునందులేదు. ఆస్థిప్రము అమితముగా హెచ్చును. ఒక వారముగోజులలో అన్నియు తప్పక జయమగును చాతకములు వ్యత్యాసములేక వ్రాయబడును. ఒకసారి ఆర్ద్రయుచ్చి చూడవలెను.

వెండి 1-కి ధర రు 3, అష్టధాతు రు 5.

Pundit S Jyotirvid,

Astrologer, 7/A Star Lane

P O

Calcutta

వనోషధినరస్పరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిమితతను పోగొట్టుట యందు శ్రేష్ఠిక గాంచినది. ధర 1-10-0
 ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చటికైనను తయారావురు భరితముగా వంతుడును. (2978)

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 ఫరవూడి, బొంబాయి

శ్రమపడ వద్దు. కాపి బిల్లులు నష్టపడ వద్దు

పాలు చక్కెర కాఫీపాడితో అనవరము లేదు. ఒక కప్ వేడి నీళ్లలో ఒక బిల్ల కరిగించి మధుమేహ కాపి త్రాగుటకు సిద్ధముగా నుండును. ఆఫీసర్లకు, ట్రావిలింగు తిరుగువారి కి చాలా అనుకూలముగా నుండును. ఒకసారి పరీక్షించిన తరు తలుచును. విజయి కాకలెను. 24 బిల్లులు ప్యాకెట్ రు 1-4-0. పోస్టేజీ చేతు. (207) సత్యాగ్రహ ప్లాస్టు, నెల్లూరు.

మీరు కొనియున్నారా? యోగ్యతావత్తములు!!

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధాపథముల నేల కొనలేదు?

1. లోకానుయోగ కస్తూరిమాత్రములే గుణములు నాకును నాకడకు వచ్చు కోగులకు అతితృప్తికరముగ నున్నది
 ౪. కె. విశ్వాక్ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యశాల, 9-41 బ్రాంకెబజారుపిథి రంగూను, బర్మా.
 లోకానుయోగ కస్తూరిమాత్రము బహుళ గుణుడు సకలవిధ రోగములను పూర్తిగా హరించును.
 250-300 మూత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రు 1-4-0

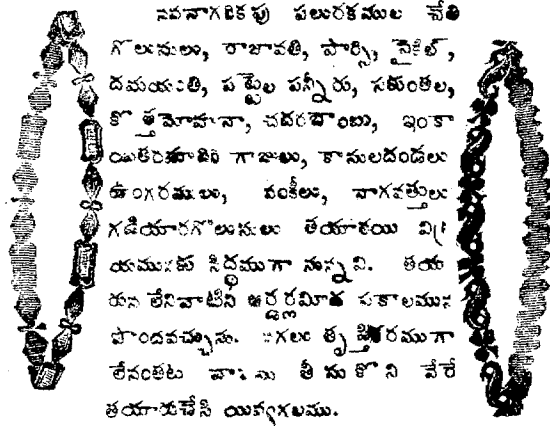
సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని)

పిల్లలకు, తరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు బలము నిచ్చు బోషధము. మెదడు దుర్బలము, మరపు, కలవడిమి, మలబద్ధము, అకలిలేకుండుట, కాంతిహీనత, గుల్మము, మూలరోగము, స్వప్నగులనము, శీఘ్రగులనము మున్నగువాటిని పోగొట్టి అమితమైన శుద్ధరక్తము నిచ్చుచు బలమును గలిగించును. ఇది మామకలోటిలో గొప్ప వర్తనసాదనము. 20 దినముల బోషధముగల బుడి 1 కి రు 1-0-0.

మొఖ్యగమింపు:—మా కాతాజారుల సోకర్వార్డుమే హరికోరుకుచే మద్రాసు, నెం 081 కంబుశెట్టిపిథిలో మా ప్రాంతిన తెరచియున్నాము. తప్పక ఎల్లరు ప్రోత్సహ మొనగ కోరెదము. డి. పి. అర్జుణ మద్రాసు ప్రాంతినుండి వంతుడువు. (301-524) సాశ్వపు వెంకటాచల వండిమేలు శ్రీకేతారాధువ వైద్యశాల మొనూరు.

మొదటిరకం సవరం బంగారుచే తయారు కాబడిన

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి (1842) అందు కంపెనీ, నగల వర్తకులు.

649 వైబాబాదురోడ్డు, మద్రాసు.

మలయచందనము

గనేరియా అను పెగోగమునకు మోతాదు

పథ్యము లేదు. పిచికారీతో యి లేక. ఎలుపు, కెలుపు, పర్పు, అను మాదు విధముల నె X రో గ ము ను మూడు పూటలలో మున్నును. స్త్రీల కునుకు వ్యాధులకు కూడ ఇది రాశోషధము, (1251) డబ్బీ 1 కి నెల 2-4-0

కారిబాషము. సవాయికి సీసా 1-0-0
 సారస్వతారెడ్డుము బుద్ధి హెచ్చించును సీసా 1-0-0
 అరవిందాషము పిల్లలకు దివ్యామృతము సీసా 1-0-0
 ఉకిరాషము : క్త పిత్తమునకు సీసా 1-0-0
 భృంగాశులక తైలము తలంటులకు సీసా 1 0-0
 విశేషవటి మూత్రకోశ విశేషనగును. 0-8-0
 సన్ని సాతలై రవి తులము 1-0-0
 బడిబాషవటి పరికామసూలకు 0-8-0
 గంధర్వ పార్శ్వసి, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

అస్త్రో త్రెను

వైద్యకాస్త్రము ననుసరించి ఖుద్దన తయారుచేయబడిన పిల్లచేయబడిన బుడ్లలో నింపబడిన బోషధమును ఇన్ బంక్స్ చేయుటచే ఉబ్బసరోగము పూర్తిగా నయమగును. పోట్టు ఖర్చులతో సహా బుడ్డి 1 కి ధర రు. 15-8-0.

ఉత్తరములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.
 BANERJEE & SONS
 Manufacturing Chemists.
 53 A, Parbati Charan Ghose Lane
 Bra abazar, CALCUTTA

ముఖ్యగవనింపు (2942)

మోగ్యతావత్తములు
 నేను పేగుల సంబంధమైన వ్యాధిచే 7 సంవత్సరములనుండి బాధపడుచుంటిని. బెనారస్ సీటి దుర్గా మెడికల్ హోల్ వాలెగోజ్ అనేది స్పెషల్ బోషధమును నేనించిన తరు వారే స్వస్థమయెను. (4)
 ఉజ్జయిని } ఎల్. సి. కపూర్,
 28-9-18 } లక్ష్మీ ప్రాధాన.

అపూర్వ రాజకీయ గ్రంథములు

- 1. పుష్పాంజలి (భావగీతములు) 1 8 0
- 2. తిలకుమహాశయుని సంపూర్ణ ఉపన్యాసములు } 2 4 0
- 3. గాంధీమహాత్ముని సంపూర్ణ జీవితము 1 8 0
- 4. ఆంధ్రమాత (రాజకీయనాటకము) 1 0 0
- 5. స్వరాజ్యపతాకము " 1 0 0
- 6. సంస్కారణి " 1 0 0
- 7. స్వరాజ్యభిక్షము " 0 12 0
- 8. స్వరాజ్యవిధము " 0 8 0
- 9. గాంధీ మహాశయము " 0 8 0
- 10. ఆల్మోడపురుషునిగ్రంథము " 0 10 0
- 11. ఆసియాఖండవిజ్ఞానరహస్యము 0 8 0
- 12. నిరాకరణోద్యమతత్వము(అంధూసు) 0 6 0

అధికమున ప్రకటింపబడు రాజకీయగ్రంథము లన్నియు మావద్ద దొరకును.
(3402) ఉపేంద్ర ప్రమోదరాజులయము,
17, వారాణసి మొదటివీధి, వరరాసు.

ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథనిలయం, రాజమహేంద్రవరం

శివపురాణము

జ్ఞానసంహిత ప్రథమసంపుటము.
దేశభక్తులు కొనియాడదగినది. దేశభావోద్ధానములు మెచ్చుకొనదగినది. శివభక్తులు శివసాహసంపదగినది. ప్రాచీన సాగరికత జ్ఞానమునకు ముఖ్య సాధనమైనది. బాలికా బాలకులకును సుబోధకముగు నులభకవచనకైలిచే శోభిల్లుచున్నది ఇది శ్రోత్రిణి యైనాడు ప్రాచీనము, పాశ్చాత్యపరిణయము, కుమారజననము, తాంకామరసంహారము, శివపూజాఫలము, విశాయకచరిత్రము, మొదలగు ననేక పుణ్యకథలచే విరాజిల్లుచున్నది ఇందువలనాదులకు వేల శోకములును, అటు సంతోషములుగా యా శివపురాణము నీవత్సరములో ఆఱుసంపుటములుగ రెండేసి మాసముల కొకటియొప్పున బ్రకటింపబడుచున్నాయి. వెలదినములలో నీ ప్రథమసంపుటము వెలవకుచున్నది. ప్రతిసంపుటమును ఇందు చందాదారులగు వారలకు పోస్టేజిగాక రు 1-0-0 ఇతరులకు పోస్టేజిగాక రు 1-8-0 క్రొత్త చందాదారులగువారు రు 2-8-0 లు ప్రవేశకరణము చేయవలెను.

అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామి
960 అధ్యక్షుడు.

వేదంకం వెని, మద్రాసు.

- మహాత్మ గాంధీ గ్రంథములు
- గా. హరిసర్వోత్తమరాయ కృతులు.
- మూర్త రాజు:- (టాల్సుటాయికథ నీతికినవ్వను తావలము) 0-4-0
- నీతిధర్మము:- (మహాత్ముని జీవితరహస్య మిందుగలదు) 0-4-0
- ప్రభుత్వము:- (తేట తెలుగులో రాచరికపు వర్ణన) 0-8-0
- శ్రీరామచరిత్ర:- (ప్రాతన రామాయణ మునకు హృద్యమగు వ్యాఖ్య) 0-8-0
- అబలాసచ్చరిత్ర:- (సుప్రసిద్ధము అచ్చమాంబ ప్రణీతము 11 భాగము) 1-4-0

Neglected Emperor Poet 0-8-0

వేదంకం వెని, మద్రాసు.

జ్యోతిష రహస్యము

ప్రపంచము దృఢదలను మిక్కిలి భ్యాతిగాంచి యనేక యోగ్యతావృత్తులను, సర్వశక్తులను పొందిన ప్రాప్తసదా ప్రకాశకాశరావుగారిచే రచియింపబడినది.
ఈ పుస్తక మెల్లవారికిని బోధపడుటగా చక్కని తెలుగులో వ్రాయబడినది. ఈ పుస్తకము చదివిన ప్రతివారును యితరులసహాయములేకుండ తమంతటా తామే జ్యోతిషులగుదురు. ఇట్టిపుస్తకము ముందెన్నడును ప్రచురింపబడలేదు. ఈ పుస్తకములో ననేక జ్యోతిషరహస్యములు, అనుభవ యోగములు జ్యోతిషమృతికిదివరకు తెలియనట్టి హంశములు కలవు. ఒక్కసారి చూచిన వైని వ్రాసిన సంగతులు నిజమని మీరే తెలియును. ఒకప్రతి వెల రూ 2-8-0 లు దిగువ చిరునామాతో వ్రాయవలయును.
కళింగ జ్యోతిషనిలయము వోడవరం, విశాఖపట్నంపల్లె.

వెలసులభము. ఫల మధికము.

ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ
మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి
కుమార్డు సర్వేశం తాలూకు మేడ.

రూ 16,500 లకు లాటరీ
చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు

మృత్యులా! కృష్ణాజిల్లా, ఏలూరు జెడ్డబజారులోని మున్సిసిపల్ కం 148 ను కలిగినటుంటిన్ని రెండుతమ్ములు గలిగి గామేడను అడ్రాబ వీరువారి ఫిట్టింగునన్ను, ఫలము సహా లాటరీ హాలముగా విక్రయించుచున్నాను. 1922 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీనుంచి చీట్లు విక్రయించుచున్నాను. చీట్లు పూర్తియగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు యావత్తు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేదీ పత్రికలలో ప్రచురపించి యేలాడబట్టుములో ఫురాగా మనుష్యుల యెదుట లాటరీ వేయబడును. గమక ప్రతివారును వారి వారి ఆదృష్టముల నిర్ణయించుకొనుట కీది మంచితరుణము. త్వరపడుడు. తిరుణము మించిపోయిన తరువాత పూర్ణావస్థపడిన లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటికి రూ 5 ల మాత్రమే. ఇంకా పూర్ణమున అలిసిపోవును. విజయమున్ను కోరువారు మా యేజంటవల్లగాని నేడేగా నాదు వాటిగాని రేలునుకోవలయును. ఈ చీట్లవల్ల నమిగా అయ్యే సొమ్ము కృష్ణాజిల్లా యేలూరు సెంట్రల్ కో ఆపరేటివ్ బ్యాంక్ లో నుంచబడును.

2. ప్రతిగామమునందును మంచి యేజంటు కావలయును. మంచి కమిషను ఇయ్యబడును. వివరములు కోరువారు యిక్రింద సంతకముచేసినవారికి వ్రాసిగాని, స్వయముగా వచ్చిగాని తెలుసుకొనవచ్చును. (189)

"చీట్లు కావలసినవారు, తమ ఆదృష్టము స్పష్టముగ వ్రాయుచు చీటి 1-కి రు 5 ల చొప్పున మణి ఆర్డరు చేసిన యెడల, ఆందిన వెంటనే చీట్లు టపాలో పంపించబడును."

ఏలూరు } మాటూరి సర్వేశం,
కృష్ణాజిల్లా. }
1-7-1922 } మేడ హక్కుదారుడు.

బరంపురం కాపురస్తులగు
నాళం భీమరాజుగారి (220)
ఆస్తుల విక్రయము.

క్రింద తెలియజేసిన ఆస్తులు ఖరీదుచేయుటకు ఇచ్చకలిగినవారు నాకు ఆఫర్లు(offer) పంపండి. అట్టి ఆఫర్లు 15-8-22 తేదీని గాని అంతకు పూర్వముగాని చేరేటట్లు పంపవలెను. ఆఫరు మంజూరుచేసిన వారందరికీజలలోగా అంత సొమ్ము నాదగ్గరగాని బరంపురం ఇంపీరియల్ బ్యాంకివారి వద్దగాని డిపోజిట్టు చేయవలెను. ఖరీదు చేసినవారే క్రయదస్తావేజుకు అయ్యే యావత్తు ఖర్చులు భరించవలెను. ఇంకేమయిన తెలియగోరువారు నాకు వ్రాయవచ్చును.

- (1) బరంపురం మెయిన్ రోడ్డులో నున్న నాళం భీమరాజుగారి నివాస గృహము.
 - (2) బరంపురంలోనున్న పక్కా గోడౌనులు (Godown)
 - (3) శేరుగజా తాలూకాలో నున్న కమలా దేవిపురం అగ్రహారం యినాం భూములు షుమారు య 173 లు.
 - (4) మిశ్రిపల్లి అగ్రహారం యినాం భూములు షుమారు య 68 శే 15 లు.
 - (5) పోజ్జరియా గవర్నమెంటు జిరాయితి భూములు షుమారు య 6 శే 80 లు.
 - (6) బురుకుర్తి డిటో య 6 శే 16 లు.
- మర 1,2,3 లాట్లు బరంపురం ఇంపీరియల్ బ్యాంకివారికి తనఖాపున్నప్పటికి కొన్నవారికి తనఖా బాధ్యతలేదు.

మాటూరు సుబ్బారావు,
రీసేవర్, కటకు

గృహవైద్యము

సామాన్య జలుబులకు చికిత్స
రెండవత్తులు కాగిచల్లారిన పాలలో 1/8 తులం హారపసుపు పొడిగాని, మిరియాల పొడుముగాని వేసి వ్రడయము సాయంకాలము పుచ్చుకొనిన జలుబు హరించును.
(2) కొంటి 1/8 తులం మిరియాల 1/8 తులం పిప్పళ్లు 1/8 తులం యామూడింటిని మెత్తగా పొడుముజేసి 1 తులం పొత్తెల్లమును వేసి 1/4 తులం తేనెపోసి బాగా మెదిపి 6 మాత్రలు చేసి రోజుకు రెండుమాత్రలు పుచ్చుకొంటే జలుబు హరించును.
(3) ఎలక్కాయల చూర్ణము 1/4 తులం, 1/2 తులం చక్కెరతో చేర్చి వ్రడయము సాయంకాలము పుచ్చుకొనవలయును, లేక లవంగముల చూర్ణముగాని యిదే ప్రకారము పుచ్చుకొనవలయును.
(4) 1/4 తులం అల్లమరసముతోని వడియగట్టి 10 నిమిషములు గిన్నెలో నుంచిన అడుగున వడ్డి తేలును. వైతేలును మాత్రము నంచుకొని కొంచెముగా కాచి చల్లార్చి 1/2 అవున్న రసములో 1/8 తులం తేనెవేసి పుచ్చుకొనెడి. ఇట్లు రోజున రెండుపర్యాయములు పుచ్చుకొనవలెను.
(5) సొంటి 1/8 తులం కంక్కాయ 1/8 తులం పిప్పళ్లు 1/8 తులం వీటిని నలియగట్టి 4 అవున్నుల పిల్లపోసి 1 అవున్ను ఉండునట్లు యిగరగాచి వడియగట్టి పుచ్చుకొనవచ్చును.
(6) తెల్లెడులకపేరు 1/2 పలం అద్దసరపువేరు 1/2 పలం నలియగట్టి 4 పలముల నీళ్లలో బాగా కాచి 1 అవున్నువుండునట్లుగా కాచి పుచ్చుకొనవలెను.
(7) కమ్మరాయల రసముగాని కర్పూరాయల రసముగాని నూగుదోసాకు రసముగాని జెడ్డవారు 1/2 అవున్న పుచ్చుకొనవలెను. విద్దలకు 1/8 అవున్న యియ్యవలెను.
(8) నీళ్లను బాగా తెల్లెట్లు కాచి దానిలో 1 పలం పసుపు పొడివేసి కంబళి కప్పకొని తలప ముఖమునకు ఆదిరి తగులుట్లు బాగా ఆదిరి పట్టితే తలభారము జలుబు తగ్గును.
(9) తలకు కుంకుమపువ్వు పచ్చకమ్మరాయ నుంచుగంధములో కలిపిగాని వేరుగాగాని నూరి పట్టువేసిన తలనొప్పి జలుబు తగ్గును.
సాధారణముగా వడివేడి ఆహారమును జలుబు కేసియుండు కాలములో తగ్గుకొనుట మంచిది.
సామాన్య అజీర్ణములకు చికిత్స:-
(1) రెండవత్తుల పుల్లని వడ్డెలో 1/8 తులం వ్రప్ప వేసికలిపి ఉడయము పుచ్చుకొనవలయును. ఇదే ప్రకారము సాయంత్రముకూడా పుచ్చుకొంటు రావలెను. ఇట్లు కొన్నిరోజులు పుచ్చుకొనిన అజీర్ణము నులబడకము పోయి మంచి దివస కక్తి కలుగను.
(2) ఓమము 1/2 పలం పిప్పళ్లు 1/4 పలం కొండ్ 1/2 తులం, సైంధవలగణము 1/2 పలం యింగువ 1/4 పలం వీటిని చూర్ణము చేసి నిమ్మపులుసుతో బాగానూరి కుంకుడుకాయంత మాత్రలుచేసి వ్రడయం ఒకటి సాయంత్రము ఒకటి సేవించిన అజీర్ణము అజీర్ణముతో నుండు భేదులు పోవును.
(3) అనాలు 1/4 తులం బాగావేయించి 1/4 తులం కరక్కాయ బోడుతో నూరి 6 మాత్రలుగా చేసి ఉడయం ఒకటి సాయంత్రము ఒకటి సేవించిన మలబద్ధకము అజీర్ణము పోవును.
(4) కొంటిపొడి 1/4 తులం తెల్లం 1/2 తులం బాగా కలిపి మూడు మాత్రలు చేసి రోజుకు మూడు పర్యాయములు భుజించవలెను.
(5) లవంగములు, బాజకాయలు, జీలకర్ర, 1/4 తులం మంత చూర్ణముచేసి చూర్ణమునకు సమముగా చక్కెర కలిపి రోజుకు 3 పర్యాయములు పుచ్చుకొనెడి.
(6) ఓమము 1/4 తులం కరక్కాయ బోడు 1/4 తులం చూర్ణముచేసి 'రెంటికి సమము' చక్కెర కలిపి వ్రడయం సాయంకాలం పుచ్చుకొనవలెను. కడుపు వ్రుబ్బరము అజీర్ణము హరించును.
(7) విల్వవేరు 1/2 తులం చిక్రమాలం 1/8 తులం కొంటిని నలియగట్టి నాలుగు అవున్నుల నీళ్లలో కమయము పెట్టి 1 అవున్ను వ్రుండునట్లుగా యిగరగాచి ఉడయం సాయంకాలం పుచ్చుకొనెడి.
అజీర్ణకాలమునందు అల్పాహారము త్వరగా జీర్ణముగంజి, నాక, మజ్జిగ అన్నము మొదలగు ద్రవద్రావ్యములను అహారముగా పుచ్చుకొనుట మంచిది.-(ఆంధ్రవైద్యపురం)

మార్పు నూర్చేడి మెషిన్

హిందూదేశమునందు గోధుమలు, టెలు పండు ప్రదేశములలో మార్పు నూర్చేడి మెషిన్ జనులందరికిని మిక్కిలి బాగుగా తెలియును. అమర్పు కొద్దిలో ఇమిడేటట్లు చేయుట, ధాన్యమును పూర్తిగా విడదీయుట దాని శ్రేష్ఠమైన స్వరూపము మొదలగునవి ఉపయోగించు వారికి సంపూర్ణమైన తృప్తినిచ్చును. ది పేటెంటు ఆడ్వెంట్ డెస్టబుల్ రోటరీ కాటన్ స్క్రీను పై స్వరూపమును నూడు రకములుగా వేటుజేయుచున్నది. విత్తుటకు కావలసిన మేలైన గట్టి ధాన్యము కావలసినప్పుడు అట్టివాటినే వేటుజేయును. నూర్చేడి ద్రమ్మును మార్పుటచే వట్లునుకూడ నూర్పుటకు ఉపయోగపడును. పైన తెలుపబడినట్టి "పి" రకము "కె-గ్రి" అం. మెషిన్లు కలకత్తాలో నుండు మా ఆఫీసుయందు ప్లాకులో నున్నవి. గోధుమలు నూర్పుటకు కావలసిన తగిన ద్రమ్ములు, కాన్ కెప్టలు కూడ గలవు.

పైన తెలుపబడిన పరిమాణము గల మెషిన్ మామూలుగా అందరిచే వాడబడు చున్నది. అయితే మేము ఇంగ్లాండునుండి "ఎఫ్" రకము మెషిన్లు కూడ తెప్పించి సరఫరా చేయగలము. గడ్డిని తునుకలుగా నరుకు ఏర్పాటు కూడ యిందుతో చేర్చబడియున్నది.

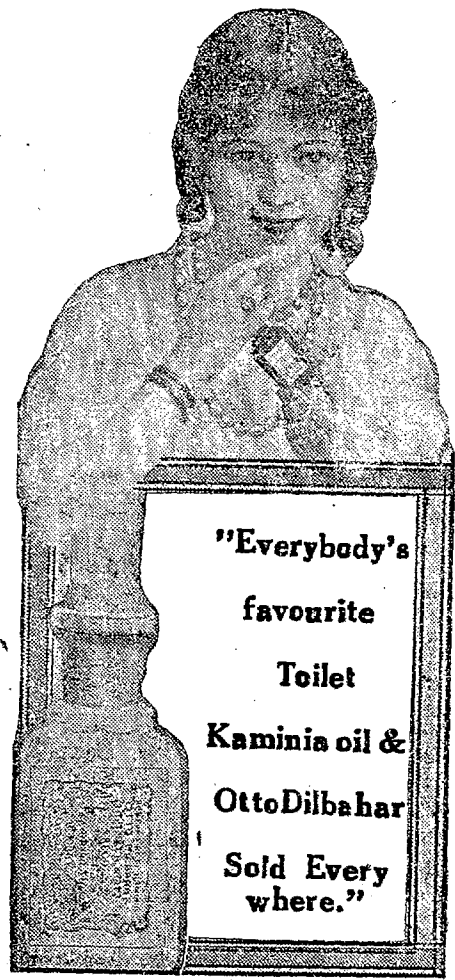
మా క్రొత్త స్టాకు లిస్టుకు వ్రాయ గోరెదము. (14)

Marshall, Sons & Co., (India) Ltd.

ENGINEERS

MADRAS BOMBAY CALCUTTA
LAHORE BEZWADA TANJORE

A. A. A.

వెంటుక లే ఆందము. రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దున్నెనతో యిది రాకమునకే త్వరపడును. అవికచ్చుట వెంటుక పెట్టినయెడల వెంటుకలు పాడైపోవును. అంతవరకు రానియవద్దు. నడక

కామినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు వెట్టుడు. ఇది రిజర్వరు జేయబడినది. వెంటుకల కట్టి రోగ మున్నను, 4రో మాంద్య మున్నను, యిది చిక్కెవచ్చును. వెంటుకలు చిట్లుట గాని, గరుకు గాని యుండదు. మీ వెంటుకలు చురల యెట్లు పే త్రదనమున గల్గి వట్లు కత నుండి మెరుయోచుండును. ఈ శోభననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము. వెంటుకలు యెట్లున్నది యగునో కనిపెట్టుడు. కామినీయా తలమానే నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైన జేయును. నెల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయ. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము. అన్ని పోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది. ఇది మందులమూలా రందరివద్దనున్న, శరతు లమ్మ వారివద్దను నుడ దొరుకును. తమన్న, సోలు యెంట్లు:—

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికలు కంపెనీ, 155 జమ్నామనీదు, బొంబాయి. (126)

గుంటూరు ఆరెస్టులు శిక్షలు

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు

1-8-22 తేదీన ఆరెస్టు అయినవారిలో 2-8-22 తేదీన విడుదల అయినవారుగా: 3-8-22 తేదీ 4-8-22 తేదీన విడుదల అయినవారి వివరములు.

- (8-8-22 తేదీన ఆంధ్రపత్రిక యందు ముద్రించిన తరువాయి)
1. దండు వారాయణరాజుగారు రు 25 లు జుర్మానా,
 2. య్యకమ్మి నుంగయ్యగారు రు 10 లు జుర్మానా, 3. వెం డ్యాల శేషగిరిరావుగారు రు 100 లు జుర్మానా, 4. వైడిపా టి వెంకటారాయణగారు రు 10 లు జుర్మానా, 5. శేకలి శీతారామయ్యగారు రు 10 లు జుర్మానా, 6. నిడ:వోలు వెం కట్రావుగారు కోర్టు శేవేరకు శిక్షమాత్రమే 7. కావరపు సత్యవారాయణగారు రు 10 లు జుర్మానా, 8. మాలు ముకుం దంగారు, 9. యర్రపల్లి నూ్యవారాయణమూర్తిగారు రు 10 లు జుర్మానా, 10. కారుమంచి రామమూర్తిగారు రు 10 లు జుర్మానా, 11. సుబ్బారావు బలభద్రుడుగారు, 12. బసవరాజు శ్రీరంగశాయి గారు రు 10 లు జుర్మానా, 13. గిరిరాజు సుబ్బారావుగారు రు 20. లు జుర్మానా, 14. కేదాబి వెంకట కృష్ణమాచార్యులు గారు, 15. దిగుమి నరసింహమూర్తిగారు 2 రోజులు శిక్ష వేసి ఒకరోజు అయినతరువాత వదలిరి. 16. కలిదిండి జనార్దరాజు గారు రు 10 లు జుర్మానా, 17. వెండుకూరి సుబ్బారాజుగారు రు 10 లు జుర్మానా, 18. వెనుమత్తి సోమరాజుగారు రు 10 లు జుర్మానా, 20. యకటూరి సోమసుందరంగారు రు 10 లు జుర్మానా, 21. యకటూరి చిన్న శ్రీనిధిరాజుగారు రు 10 లు జుర్మానా, 22. సాగి సుబ్బారాజుగారు రు 10 లు జుర్మానా, 23. వెనుమత్తి విశ్వనాథరాజుగారు రు 1 లు జుర్మానా 24. సాగి అప్పలరాజుగారు రు 10 లు జుర్మానా, 25. భూ కతిరోజు బంగారాజుగారు రు 10 లు జుర్మానా, 26. కమిలి వెంకటసోమరాజుగారు రు 10 లు జుర్మానా, 27. శేరిచెర్ల చిన వెంకట్రాజుగారు రు 10 లు జుర్మానా, 28. పటకర్ల రాధాకృష్ణయ్యగారు రు 10 లు జుర్మానా, 29. వేలు కూరి గంగరాజుగారు, 30. నదియాల వెంకట్రాజుగారు రు 10 లు జుర్మానా, 31. చెరుమల్లి శ్రీమన్నారాయణగారు రు 10 లు జుర్మానా, 32. చంద్రాభట్ల సూర్యవారాయణ గారు, 33. గుంటూరి వెంకట్రాజుగారు రు 10 లు జుర్మానా, 34. కలిదిండి బలరామరాజుగారు రు 10 లు జుర్మానా, 35. వడ్డల కేశవరావుగారు రు 15 లు జుర్మానా, 36. జవ్వాది అప్పారావు గుప్తగారు రు 15 లు జుర్మానా, 37. అత్మకూరి రామారావుగారు రు 10 లు జుర్మానా, 38. ప్రోణంరాజు భా స్కరరావుగారు రు 10 లు జుర్మానా, 39. పసల కృష్ణమూ ర్తిగారు, 40. సత్తిరాజు శీతారామమూర్తిగారు, 41. ఈడూరి సత్యనారాయణగారు.

వీరిలో పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా 1-వీరు సంఘ వారింటి యరు సేనాధిపతిగారు ఆరెస్టు అయినవారికి గుంటూరు పుర వాసులు కాంగ్రెసు సభ్యులను ఏర్పరచిన భోజన సదుపాయ ముల స్థలమునుంచి అన్నము వగై గాలు బండిమీదనుంచి సబు కైలునకు తీసుకొనిపోవుచుండగా పోలీసు సబు యినస్పెక్టరు యిటు రచ్చునిపిలచి ఆరెస్టుచేసిరి. యీ రీతిగా ఆరెస్టు అయిన యీ జిల్లాకాంగ్రెసు సభ్యులలోనుంచి రెమరమి 4 గురిని ఆరెస్టుచేసిరి.

కాంతినైనుల సేనాధిపతి అయిన యీడూరి సత్యనారా యణగారికిన్ని డిప్టీ కలెక్టరుగారికిన్ని యీక్రింద సంభోషణ జరిగినది. డిప్టీ కలెక్టరుగారు:—నీవు వాలంటీరువేనా?

యీ|| స|| అవును.
కలెక్టరుగారు:—కానునూ నుల్ల ఘించినావా?
యీ|| స|| ఉల్లంఘించినాను.

ఈ ఆరెస్టు అయినవారిలో చాలామందిరి బాచెన్ గా తయారుచేసి నేనే పంపితిని.

ఆ సమయమందు పోలీసు సబు యినస్పెక్టరున్న ఆరెస్టు చెయ్యలేదు.

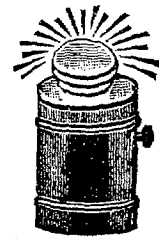
కలెక్టరు:—మేము డ్యూటీలో వున్నాము మేము చేయు వది మీరు తప్పు. మీరు చేయునది మాకు తప్పుగాను కనబ డును. పరిస్థితులనుబట్టి మిమ్ములను వాంగ్మంతులై వదలితిని. యీ|| స|| నాకు బహుమతిలేకుండ వదలుట చాల విచారకరముగ నున్నది.

కలెక్టరు:—ఇది కోర్టు అని తెలుసుకొనుము. చులకనగా మాట్లాడవద్దు.

యీ|| స|| కోర్టు అని తెలిసియే మర్యాదగ మాట్లాడితిని.

కలెక్టరు:—కెల్లి పామ్ము.
యీ|| స|| కోర్టునుంచి వెలుపలకు వచ్చిరి.

మెస్సర్స్, బి. యన్. తాపు బ్రదర్స్ పారి

తపాల బంట్ల తులన

చెన్నపురి రాజధాని తపాలు బంట్ల తులన మహాసభ
చెందన సమావేశము చెన్నపురి సౌందర్య మహాసభలో ఏక తేది
సాయంకాలము 7½ గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. రా. బి.
టి. రంగాచారి డి. బి. గల్లా గురుస్వామిశాస్త్రి, యస్. సత్య
మూర్తి, వి. యల్. శాస్త్రి, ఎ. కుమారస్వామి శాస్త్రిగారు
మరికొందరు ప్రముఖులు సభకు వచ్చియుండిరి. సభాసంఘపు
కార్యదర్శి యగు వి. బాలసుబ్రహ్మణ్యంగారు స్వాగతోప
న్యాసమును చేసిరి. పిమ్మట మహాసభ అధ్యక్షులగు శాస్త్ర
బహదరు టి. రంగాచారిగారు అరమమును ఉపన్యసించిరి. తపాల
బంట్ల తులన స్వల్ప తీర్థమును పొందు వారై నను
అధికముగా బాధ్యతగల వారనియు, వీరు
విశ్వాసముతో పనిచేయుచున్నారని ఉన్నతోద్యోగులు అంగీ
కరించుచున్నారనియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు యాబంట్ల
తుల కష్టములను గమనించి యోగ్యతలను బట్టి జీతముల
నిర్ణయించి ఇతర ఇబ్బందులను తొలగించుట ఆవసరమని అధ్య
క్షులు చెప్పిరి. పోస్టులు డి పార్టు మెంటు
నందు ఆదాయము కష్టమై యున్నందున అధికముగ
పెరిగి పోవుట చేతను ప్రభుత్వమువారి కీ విషయమున సంపూర్ణ
సానుభూతియున్నను, ఏమియు చేయలేనట్లుగను విషయ
మును సభ్యులు గమనించవలయునని అధ్యక్షులు చెప్పిరి. క్షయ
నిర్ణయ సంఘమువారి సలహాపత్రము ప్రైవేట్ కాఫీ ఖర్చులను
తగ్గించుటచేతను యీ సమస్య కొంత వరకు పరిష్కారము
కాగలదనియు కొంతకాలము ఓపికతో యుండవలయుననియు,
అధ్యక్షులు చెప్పి తమ ఉపన్యాసమును ముగించిరి.

చెందన దినచర్య

సభ తిరుగ ఆదివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు
సమావేశమయ్యెను. అధ్యక్షులగు రంగాచారిగారు రాసంధ్య
యస్. సత్యమూర్తిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఈ క్రింది తీర్మా
నములు ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెను.

(1) పోస్టుమాస్టరు జెనరలు గారికి తెలిపిన యీ క్రింది
ఇబ్బందులను అంత మొందింపవలయునని సభవారు అధికారులను
కోరుచున్నారు. బెడ్ రూమ్స్ పద్ధతి రద్దు
పగు పవలెను. తపాల బంట్ల తులనకు
40 మొదలు 70 రూపాయలవరకు జీతములుండవలెను. ఇతర
తపాలాపనివారికి 20 మొదలు 55 రూపాయలవరకు జీతము
లుండవలెను నిర్ణయించవలెను. జీతములలో నాలుగవవంతు ఇంటి
అలవెన్యుకింద ఇవ్వవలయును. సీనియారిటీ అనుసరించి పని
రూపకములు దూకటి ఆలవెన్యు ఇవ్వవలెను. పోస్టుమెనల
కుండు పింఛను లీవునామకము పోస్టుల మనియెల్లకు కూడ
యుండవలెను.

(2) తపాలాఫోటోలో యీమహాసభ సంఘపు సభ్యుల
ఎడ అధికారులు జరుగుచున్న దౌర్జన్యమునకు సభవారు చింతి
ల్లుచున్నారు.

(3) తపాల బంట్ల తులన ఇబ్బందుల తొలగించుటకై
ఒక విచారణ సంఘమును నియమించవలెను. అందు సగమువంతు
సభ్యులు తపాలబంట్ల తులన నుండినగాని వ్యాయము కలుగ
దని సభవారు తలచుచున్నారు.

(4) వి. యల్. శాస్త్రి, వి. బాలసుబ్రహ్మణ్యంగారు యస్.
కనకరత్నంగారు స్థానిక సంఘ సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి

(5) యావత్సార తపాల బంట్ల తులన మహాసభ జరు
పుటకై తగుయేర్పాటులు చేయవలయునని, సభవారు కార్యనిర్వా
హక సంఘమువారిని కోరుచున్నారు.

(6) పోస్టుమాస్టరు జెనరలుగారిని సందర్శించి వారికి
బంట్ల తులన కష్టములను తెలియ చెప్పటకు రాయబారులను
నియమించుటకు తీర్మానింపబడెను.

రాత్రి 8 గంటలకు సభ ముగిసెను.

ఎవరెప్పుడు పర్యవేక్షణ వర్గమువారందరూ, ముగ్గురు
తప్ప, దారిలింగుకుజేరిరి. కర్నూలు బ్రాహ్మణుగారు ఇండియాలో
అనేక ప్రదేశములనుజూచి అక్కోబరులో రోయల్ భూగోళ
శాస్త్ర సంఘమువారి ఎదుట తమ పరిశోధననుగూర్చి యుపన్యా
సించెదరు. ఎవరెప్పుడు శిఖరము ముందు చేరుదుమను నమ్మకమును
బ్రాహ్మణుగారు గల్గియున్నారు. మరల ఆరోహణమునకు బోవు
విషయమును ఈసంఘమువారు నిర్ణయించవలెను. వీరితో బోయి
న కూలీలుగూడ చాలవరకు మరల స్థితియందే తిరిగివచ్చిరి. పర్య
వేక్షణ వర్గమున చనిపోయినవారి కుటుంబములకు ఏర్పాటులు
జేయబడినవి.

సమకాలికాభిప్రాయములు

అసహాయోద్యమము

కీర్తిశేషులైన బాలగంగాధరతిలక్, రమణులు మున్నగు
నాయకుల ఆత్మలను కలవర పెట్టు అసహాయులు అసహాయోద్యమ
మునుదన్నవా? ఈ ఉద్యమము అచరణానుకూలము కాదా?
అహింసా శ్రేయము కాదా? ఉద్యమతత్వమును చక్కగ గ్రహిం
చనివారిట్లు చెప్పవలెను. స్వలాభముకొరకు స్వగౌరవము
కొరకు ఇట్లు లేని లోపముల నెత్తి చూపుచుందురు. దౌర్జన్య
రహితముతో కూడికొనియున్న యీ అసహాయోద్యమము కేవ
లము రాజకీయస్వాతంత్ర్యము పొందుటకై ప్రారంభింపబడలేదు.
ప్రపంచమునందు దౌర్జన్యము దౌష్ట్యము అధికముగు చుండుటచే
అద్దానీ ప్రతిఘటించుటయే యీ ఉద్యమోద్యమని ఎల్లరు అంగీ
కరించవలెను. ప్రయత్నములు కొంతయైనను విజయము గాంచిన
ప్రపంచమున కంతయు లాభము గలదును. ఉత్తమ ధర్మముల
వాచరణ అందుచుట యగును. అట్లుగాక దౌర్జన్యమున కెడ
మిచ్చిన మన ఉద్దేశములు ఫలింపవు. ధర్మరహితమగు రాజకీయ
సాంఘిక జీవితము గడిపివారి నూత్నమును గ్రహింపవలెను.
ప్రపంచమంతయు వినుగుజెంది నూతన జీవితవిధానమున కెదురు
చూచుచున్నది. భారతదేశమునందలి ప్రజాభివృద్ధి మనకు
మార్గము తొలవరకు కన్పట్టుచున్నది. అసహాయవాదులకు
స్వరాజ్య మనిన కేవలము రాజకీయ స్వరాజ్యముకాదు.
అట్లయిన ఉద్యమమునందలి గాంధీశ్రమే నశించును.
ఒక చెంపపై కొట్టిన మరొక చెంపపై చెంపపై పడవలయు నను
నూత్రమును లోకానుభవముగల తిలక్ గారు వైద్యసాహసవంతు
లగు రమణుగారు ఆమోదించియుండరని కొందరు చెప్పు
చున్నారు. వీరే ఇప్పుడు బ్రిటికి యున్న కాలానుగుణముగ ప్రతి
ర్థించియే యుండెదరని నమ్ముచున్నాము. (సర్వేంటు)

పోలీసువారు - పంచాయితీకోర్టులు

ఇటీవల మైసూరుకు జడ్జి ఒక కేసు విచారించి పోలీసు
వారి నేరారోపణమును ఖండించి, నిందితుని విడుదల చేసిరి. పం
చాయితీకోర్టు సభ్యులుగనుండుటయే వీరొనర్చిన నేరము. తీర్పు
లో జడ్జిగారిట్లు చెప్పిరి: "పంచాయితీకోర్టులు స్థాపించుటయే
తప్పని పోలీసుఅధికారి అభిప్రాయమైనది. ఈయభిప్రాయముతో
నిందితుడు వోషియని తీర్మానించుటకు తగు విధమున సాక్ష్య
మును తయారుచేసెను." ఒక పర్యాయము కలకత్తా హైకోర్టు జడ్జి
ఇట్టి దుర్భిమానమునే ప్రకటించెను. నీవుసహాయవాది యైనవో
యీ కేసును వ్యాయస్థానమునందుంచక, పంచాయితీ కోర్టుల కేల
పోతివని, కోపముతో వ్యాయస్థాని యొకరిని ప్రశ్నించుటయం
దెను. ఈపోలీసు యుద్యోగి తనకన్న పెద్ద యుద్యోగి ప్రకర్తన
మును అదర్శముగ నుంచుకొనెను. (సర్వేంటు)

శాసనోల్లంఘన విచారణసంఘము

శాసనోల్లంఘన విచారణ సంఘమువారి పర్యటన
సందర్భమున ప్రజలు ప్రకటించిన ఉత్సాహము దేశభక్తి, అసహ
యోద్యమము నిజముగ అంత మొంది యుండిన అధికారులలో ఇట్టి
సంచలనము కలుగునా? మనప్రతి పక్షులు ఇట్టి తీర్మానములను
కు గడఁగియుండరు. నిజముగ నాశము గాంచిన ఉద్యమము
వైమనము కోపగించుకొనము. సంతాపము చెందము. ప్రస్తుతము
కేయిజరు చక్రవర్తిని గురించిగాని జారుప్రభువును గురించిగాని
గమనించువా రున్నారు. అసహాయోద్యమముకూడ వీరికలెనే
భగ్నమై యుండినవో అధికారుల యందును వార్తాపత్రికాధి
పతులయందును నాయకుల యందును ఇట్టి సంచలనమేల కలిగి
నదో తెలియవచ్చును. వీరు వింతపురుషులు. నిజమును తెలిసికొని
కూడ గ్రుడ్డివారివలె నటించుచుందురు. నిజమును కప్పిపుచ్చి
అసత్యమును వెల్లుబుచ్చుచుండు నేర్పులులైనవారే నిజమగు
రాజకీయ ప్రవీణులు (జన్మభూమి)

అసహాయోద్యమమువల్లను. ప్రభుత్వ నిరోధమువల్లను
బాడ్లో తీర్మానములవల్లను దేశమునందెట్టి మార్పుకలిగినదో
యీ విచారణ సంఘము వారు పరిశీలింపవలెను. ఉద్యమ ఫలిత
ములను గురించి మనము చింతింపవలెను లేదు. ఈ ఉద్యమ
మూలమున దేశమునందలిరాజకీయజీవితము పరిశుభ్రపరచబడినది.
జాతీయ అదర్శములు మారినవి రాజకీయ జీవిత
మునందెట్టి దోషము లేదనిగాని నాయకులందరూ ఉత్కృష్ట
శీలరని గాని చెప్పవలెను. సత్ప్రవర్తనము శ్రేష్టమని పరిగ
ణింపబడుచున్నది. పౌరులు అహింసను ప్రేమించుచున్నారు,
కొన్ని సంవత్సరముల క్రితము దౌర్జన్యము నపేక్షించువారు
కొందరుండెరి. ప్రస్తుతము ప్రజల భావములు సంపూర్ణముగ మారి
నవి. ఇదియే ఒక గొప్ప విజయము. ఈ విజయము నుస్థాపిత
మొనర్చ ప్రయత్నించవలెను. నిరోధమువల్ల అహింసయును
ప్రజలకు గలిగిన విశ్వాసము కొంతవరకు తగ్గిరి. బాడ్లో ఢిల్లీ
తీర్మానములవల్ల కొందరి ఉత్సాహము తగ్గియుండవచ్చును.
కాని అహింస శ్రేష్టమని సిద్ధాంత మొనర్చబడెను. ఈ విచారణ
సంఘమువారి పర్యటనమువల్ల ప్రజల ఆత్మవిశ్వాసము అధిక
మైనది. కలకత్తా యందు సమావేశము కానున్న కాలగ్రామము

ఘమనాదు దేశీయులకు నూతన మార్గమును జూపెదరనియు,
నాకీం పండిట్, డాక్టరుగార్ల నాయకత్వము క్రింద దేశీయు లీ
నూతన అదర్శములను సంపూర్ణముగ గ్రహించి తదనుగుణ్య
ముగ ప్రవర్తించెదరనియు నమ్ముచున్నాము. (జన్మభూమి)

* * * గరిమెల్ల సత్యనారాయణ

ఒక గొప్పగాజీకు నేరము ఎట్టిపట్టుతోపములేక చెన్న
పురినందింపల విచారింపబడెను. యువకులును గొప్ప ప్రతిభత్యా
గము కలిగినవారును అగు యీ విశ్వగుడు 'వ్యూహాభ్యుదయ'లను
పుస్తకమును ప్రకటించెను. వీరిపై 124వ శ్రేణు అనుసరించి అభి
యోగము లేబడునని ఎల్లరు తలచుచుండిరి. కేసు లేబడెను. విచా
రణజరిగెను. నిందితుడు వాక్యాలము చదువకూడదని మాజిస్ట్రేటు
ఉత్తరువుసగను. నిందితుని హక్కులను గమనించుట వ్యాయ
స్థానముల సాంప్రదాయమని మేము తలచుచుంటిమి. అసహాయ
వాదులు వ్యాయస్థానముల సంకీర్ణించుట లేదుకదా ఇది చెప్ప
వచ్చును. ఇచ్చట నిందితుడు తాను దోషియని అంగీకరించెను.
సాక్ష్యము లేదు గదా ఇంక వాక్యాలమును చదువుటకు కూడ
మాజిస్ట్రేటు అంగీకరించలేదు. పట్టుద్రుడగు యీ విశ్వగుడు
మాజిస్ట్రేటు చెందునంతవరకు కఠినశిక్షవిధించెను. ఈమోర
శిక్షను ఆంధ్రదేశమెట్లు ఆడరించును! పసిబాటరకు, ప్రచారకులకు
కడపభిక్షకులకు కూడ సత్యనారాయణగారి గీతములు కంఠపాఠ
ముగవచ్చును. వీధులలో భిక్షగాంధ్రు, గృహములలో బాలికలు
పొలములలో పశువు కాపరులు ఉత్సాహముతో ఈ పాటలనే
పాడుచున్నారు. (జన్మభూమి).

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఆగస్టు 8-వ తేది మంగళవారం.

(1) ధాన్యములు

దనియాల	XX బారువ 14½	XX 16
బియ్యము	బస్తా	
కుసుమ	లెనాలి	,, ప 45—
నెల్లూరి	,, డిటా	18-8.0 14-0.0
డిల్లీ	,, డిటా	16-8.0 17-0.0
డిల్లీ	,, డిటా	15-8.0 18-0.0
రాగులు	ర. 164	బస్తా 1-కి
నవ్వులు	,,	28-8.0 27-0.0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు	బస్తా	195 ర. 1-కి	రు 11 మొ	15-0.0
సెనగలు	,, డిటా			14-8.0 17-0.0
పెసలు	,,	164 ర.		11-4.0
మినుములు	,, డిటా	195		15-8.0 17-0.0
ఉలము	,, డిటా	164		10-8.0 11-8.0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులు నూనె	బా 1-కి	రు 180-0.0
నెయ్యి	మ 1-కి	రు 18-0.0 మొ 22-0.0
కొండాపురం	వేరుసెనగపప్పు	బా 1 కి 64-0.0
యికరప్రదేశము		రు 57-0.0
వేరుసెనగనూనె	గానగ బా 1 కి	రు 180 మి.వ.నూనె 125
అనుదము	నూనె బా 1 కి	రు 180-0.0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపనపు	బా 1-కి	రు 110-0.0
కూరపనపు	,,	రు 90-0.0
మిరపకాయలు (గుంటూరి)	XX 28 మొ.	XX 32
గుంటూరుపాయకట్టు	నీలిమందు ములుగు 1-కి	50, 55
కాళహస్తీ పాయకట్టు	మలుగు	రు 70, 75
తెల్లము	బా 1-కి	XX 17
పొత్తి చింతపండు	XX 11 XX 12 కొత్తది	XX 17, 19

(5) ఇనుము

పట్టాలు రఖం	బా 1 కి	రు 35, 36-0.0
చదరం		రు 37-0.0
రవుండు		రు 36-0.0

(6) లోహములు

వెండి 100 తులంకు		రు 92-0.0
బంగారము, తులము 1-కి		రు 26-8.0
సవరను 1-కి		రు 17-1.0
ఇత్తడి బా 1కి		రు 330-0.9
రాగి డిటా		రు 360-0.0
అస్కా చక్కర వెం. 1-కి		రు 44-12-0 45-0-0

(7) రంగులు

సింహంమార్కు	20 డిల్లీలు అందరు పిపా	108
డిటా	16 డిటా	87-0.0
తోట్టి క్రిష్ణుడు	20	105-0.00

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1922-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 8-వ తేదీ

మంగళవారము

ప్రధానమంత్రి ప్రసంగము

నిరంకుశ శాసనము

ప్రధానమంత్రి పౌరసేవోద్యోగముల విషయము చేసిన ప్రసంగము నంతయు రాయటకు తంతి చ్చారా తెలియజేసెను. ఈ ప్రయాసవలనను భారతీయులకుగాని పౌరసేవోద్యోగులకుగాని ప్రయోజనము గలుగదు. మంత్రి ప్రసంగము భారతహృదయమునందు నిరాశను బుట్టించుచు నిరంకుశవిజయమును ధ్రువపరచుచున్నది. తన పదవికి సంయుక్త పక్షముమీద నాధారపడియున్న లాయడుజార్జి గారు ధర్మమును వదలి స్వపక్షిలాసమునే ప్రధానముగ జూచుచున్న విధమును లాయడు జార్జి గారి చర్యలు విశేషముచేయుచున్నవి. కుడిభుజముగ నిలువబడిన మోంతుగుగారిని నిరంకుశ ఘోషకు బలిగొట్టెను. పీలు వింటుంటున్న ప్రభువుల నిర్బంధముల కామోద మొసగెను. ఓడ్యయరు ఘోష నుద్ధరించెను. మోంతుగు సుస్మరణముల విషయమునను పౌరసేవోద్యోగుల విషయమునను భావికర్తవ్యము విషయమునను చెలిపిన యభిప్రాయములు ఆంగ్లో-హిందవ ప్రతికలకు సములము సంతాపమునుగలుగ జేసినవి. బాంబయి టైముస్ ప్రతిక యునుపడ్డ కేటు డెయిలి ఎక్స్ ప్రెస్ ప్రతికలును మంత్రిసంభాషణమును అవ్యక్త ప్రసంగమని వర్ణించినవి. ప్రసంగమంతయును లాయడుజార్జి గారికి సహజమైన సమయాధానస్వభావమును విశేషము చేయుచున్నది. విశాలహృదయమునుగాని ధర్మపరిజ్ఞానమునుగాని లోకానుభవమునుగాని విశేషముచేయుట లేదు. సంగ్రామసమయమునందు తేసిన ప్రతిష్ఠలను నిర్లక్ష్యము చేసినను మోంతుగు ఘడ్డసంస్మరణముల మూలధర్మమునే నిర్లక్ష్యము చేసెను. ఈ నిర్లక్ష్యభావమే భారతదేశదైన్యస్థితికి నిరంకుశ ప్రభువులైన పౌరసేవోద్యోగులే మూల కారకు లని రాజకీయ పరిస్థితులు విశేషముచేయుచున్నవి.

పౌరసేవోద్యోగులు

ముప్పదికోట్ల ప్రజలను 1200 పౌరసేవోద్యోగులు పాలించుచున్న విధము లాయడు జార్జి గారికి పరమాశ్చర్యమును గలుగ జేయుచున్నదట! ఈ యుద్యోగులమాలయెరిజ్జ, వాక్యమెశాసనము. ప్రజలు ఏమిచేసెడి నిర్ణయములను తీర్మానములను పరమ విశ్వాసముతో స్వీకరించుట మనజాతికి గర్వమునకు గారణముగనున్నది..... ఏమి మన సుస్థిర సంరక్షణమునకర్హులు. పౌరసేవోద్యోగులు పరిపాలనమునకు మూలాధారములు. వారు స్థిరముగ నచట నుండవలయును. పౌరసేవోద్యోగులను తగ్గించుటకు వీలులేదని మనము గట్టిగా జాటునపుడు వారి క్షేమమున కవసరమైన సకలసౌకర్యములను మన మేర్పాటు చేయుట యవసరము..... ఈ విషయమును విచారించుట కేర్పడిన యువసంఘనిర్ణయముల ననుసరించి మన మేర్పాటులను జేయవలయును." అని మంత్రి తెలిపిన భావములు సందేహ నివారణమును జేయుచున్నవి. పౌరసేవోద్యోగుల ప్రతిభ దూరమునందున్న మంత్రికివలె ననుభవిం

చుచున్న ప్రజలకును చెలిసియున్నది. సర్ ఓడ్యయరు ప్రతాపమే గదా పంజాబు నుద్ధరించినది! వర్షనుగారి ప్రజ్ఞయేగదా గుంటూరును గాపాడినది! దేశ మంతయును నిట్టి మండలాధికారులతో నిండి యున్నపుడు ప్రజలకు కొరత నేమియును లేదు. ఈ యధికారుల నిరంకుశ కార్యములు నిరభ్యంతరముగ తుపాకుల పోషణముతో శాసనములగుచున్నవి. రూఢుధుగారి గుంటూరు ప్రవర్తనము ప్రజల విశ్వాసమునకు నిదర్శనముగ నున్నది. దేశమునందంతటను నిట్టి నిరంకుశ కార్యములు నిత్యమును జరుగుచున్నవి. ఈ కార్యములకు స్వాతంత్ర్యప్రియులైన బ్రిటిషు ప్రజ లానందింపవలయునో విచారంపవలయునో మంత్రికి గోచరము గాకపోయినను ధర్మపరులైన కర్నలు వెజువుడు ప్రభువులకు గోచరమగు చున్నది. పౌరసేవోద్యోగములు స్థిర మైనపుడు దేశపాలనము వీరి యధీనమునం దున్నపుడు శాశ్వతాయతా పరిపాలనము స్వప్రతుల్యమగును. స్వపరిపాలనము సాధ్యమగుటకు ప్రధానోద్యోగములు భారతీయులవశే చూట యవసరము. ఉద్యోగము లన్నియును పౌరసేవోద్యోగుల వశమునం దుండవలసినపుడు రాజ్యాంగ సంస్కరణములను బ్రస్తుతించుట యన్యాయము. ఇపు డిచ్చిన కొన్ని యుద్యోగములకే జాయింట్ హిక్కు ఓడ్యయరుగార్లు పనులన్నియును భారతీయులవశే మగుచున్నట్లులు జిగిలించునపుడు స్వపరిపాలన మెన్నియుగములకు సాధ్యమో మితవాద ప్రముఖులు నిర్ణయింపవలసియుండును. పౌరసేవోద్యోగులు మనకు చిరకాలము గురువులుగ నుండవలయును. వారి గురుత్వము లేనపుడు దేశ మరాజక మయమగును. వీరు దేశము నరాజకమునుండి రక్షించిరి. వీరిరక్షణము పోయినపుడు దేశము తిరిగి అరాజకమయ మగును. ఏవిధమునను జూచినను పౌరసేవోద్యోగులను తగ్గించుటకు వీలు లేనపుడు స్వపరిపాలనమును సాధ్యముగాదు. ఈ యభ్యంతరములన్నియును ఓడ్యయరువర్గము తెలుపుచున్న యభ్యంతరములే. కర్నలు వెజువుడుగారు తెలిపినట్లులు 1917 సంవత్సరమునం దాగస్టునందు చేసిన స్వపరిపాలన ప్రతిష్ఠ కిప్పుడు మంత్రి వ్యక్తముచేసిన నిర్ణయము కేవలమువిరుద్ధముగ నున్నను సమయాధాకుడైన మంత్రికి విరుద్ధాభిప్రాయములు ప్రతిబంధకములు గావు. మహానుభావులైన పౌరసేవోద్యోగుల నిరంకుశాధికారమును ప్రతిభను వేతనోపవేతనాదులను సంఖ్యను తగ్గించుట పార్లమెంటుమతమును మంత్రివర్గమతమును నిరంకుశాధికారవర్తనతమును గానపుడు బ్రిటిషుసామ్రాజ్యాధికారస్థిరత్వమును ముఖ్యపరమైపరిపాలనవిధాన మిప్పటివలెనే సాగుచుండును.

పరిపాలనవిధానము

భారతదేశోద్ధరణమునకై స్వదేశమును వదలి పరదేశవాసమును స్వీకరించిన వీరి సేవాపరాయణత్వము సంస్తవనీయమే. వారులేని పరిపాలనము భారతప్రయోజనము లేదు లున్నను బ్రిటిషు ప్రయోజనములకు నిరుపయోగమగును. బ్రిటిషు పౌరసేవోద్యోగులు లేనపుడు బ్రిటిషువర్తకులు, బ్రిటిషుమిషనరీలు, బ్రిటిషులాభములు సంరక్షణములేక కృశించును. పౌరసేవోద్యోగులు వారి పనులకై రాకపోయినను గ్రేటుబ్రిటను స్వప్రయోజనములకే రావలసియుండును. ఈ ప్రయోజనములు లేనపుడు లాయడు జార్జి గారు తెలిపిన ధర్మచింతన మేమూలకు బోవును కాలము తెలుపగలదు. బ్రిటిషుపరిపాలన విధానము శాంతిని గలుగజేసినదని యంగీకరించినను

భారతజాతిని జీవచ్ఛవముచేసినది. మోంతుగుగారు వర్ణించిన జడత్వము దేశహృదయము నావహించినది. దేశాదాయమునందు రెండువంతులు నైవ్యమునకు పౌరసేవోద్యోగులకును నవసరమయి ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తపన్ను అవసరమగుచున్నపుడు భారతదేశమున కేముగమునందైనను విమోచనము గలుగునని యూహించుట వెట్టితనము. పౌరసేవోద్యోగుని దృష్టియంతయును నెన్ని వేలరూప్యముల తీతమును పుచ్చుకొనుచున్నను స్వదేశమునందుండు నుగాని భారతభూమిమీద నుండను. ఈ యుద్యోగులజీతములను నుపవేతనములను నృద్ధిచేసినకొలది యును ప్రజలభారము హెచ్చుటయును దాస్యపాశము స్థిరపడుటయును సంభవించుచుండును గాని స్వపరిపాలనము మాత్రము సమీపింపదు. ఈ భావమును లాయడుజార్జి గారు స్పష్టముగ చెలిపి సంతయనివారణమును జేసినందులకువందనీయులు. "బ్రిటిషుప్రభుత్వపు సంరక్షకత్వమును కాలాంతరమునందు వదలుకొనుటకై భారతీయుల సహకారమును మనము కోరుట లేదు. సంరక్షణనిర్వహణమునందు సహాయమును జేయుటకుమాత్రమే మనము వారిని గోరుచున్నాము. మనపూర్వవలనను మనకు సంక్రమించిన సంరక్షణ భారమును సంరక్షణశాధ్యతనుతరతరములుగ మనసంతతులకు సంక్రమింపజేయుదుమనిన సమ్మతమున్నను. మనసంరక్షణ భార మంతరింపజేయుట సంకల్పము గాదు" అని మంత్రిగారు వాదిసంభాషణమునందు చెలిపిరి. భారతీయులు వారి జన్మభూమియందు పరదేశీయులును నిరంకుశ ప్రభువులునునైన బ్రిటిషుపౌరసేవోద్యోగులకు సహాయమును జేయుటకై రాజ్యాంగసంస్కరణము లేర్పడినవిగాని భారతీయులకు స్వపరిపాలనమునకేర్పడిలేదని ఈ సత్యము నెరుగనివారికి విప్పి చెప్పుచున్నానని ప్రధానమంత్రి స్వయముగ చెలియజేసెను. ఈ విషయమై సహకారవాదుల కేమిభ్రమ యున్నను అసహాయవాదుల కేమియును భ్రమ లేదని వారి కార్యవిధానము ప్రసంగములు విశేషము చేయుచున్నవి. గాంధీమహాత్ముడు పరిపాలన విధానము మారనంతవరకు బ్రిటిషుప్రభుత్వధర్మము మారనంతవరకును సహకార మసంభవ మని నిర్ణయముగ చెలిపి రాజద్రోహమునకు దండనము ననుభవించుచున్నాడు. లాయడుజార్జి గారంతకును పెద్దనున్న చుట్టుచున్నాడు. పౌరసేవోద్యోగములనుగాని వారి యధికారములనుగాని వారి భాగ్యభోగములనుగాని తగ్గించుటకు వీలులేదనియును వారికోరికని సేవకవృత్తిని జేయుటయే భారతీయులకుతరణోపాయమనియును ఈ సేవకపరీక్షయందు కృతార్థులైనపుడు భావి భారతస్థితి విచారంపబడుననియును లాయడుజార్జి గారు స్పష్టముగ జెప్పినపుడు మితవాదసోదరుల భ్రమయును బ్రహ్మజేతరనాయకుల యాశయును వశోముగూలుపక్షమువారి యాశయు ములును నిరర్థకము లని విశేషమగుచున్నది. భారతీయులు సహకారభావమును జూపనపు డీ సేవకావకాశములు గూడ బోవునని లాయడుజార్జి గారు ధ్వనింపజేయుచున్నాడు. ఇప్పుడు భారతీయులకు వారి కర్తవ్యమును నిర్ణయించుట సుకరముగ నున్నది. సేవకవృత్తిని స్థిరతరము చేయనున్న పరిపాలనమునకు సహకారము సాధ్యమో స్వపరిపాలనస్థితికి సాధనమైన అసహాయధర్మము సాధ్యమో అన్ని మతములవారును బాగుగ యోచింపవలసిన సమయము సరిప్రాప్తమైనది. మాయమర్మములను విడిచి ప్రధానమంత్రి బ్రిటిషు నిరీక్షణమును భారతీయుల భావికర్తవ్యమును విశేషము చేసెను. గాంధీ మహాత్ముడును మాయ

మర్మమును విడిచి భారతీయుల భావితవ్యమును నిర్ణయించెను. స్వప్రయోజనములను బోధించిన మంత్ర నిరంకుశవర్గప్రశంసలకు బాత్రుడై మంత్ర పదవి నధిష్ఠించు చున్నాడు! పరమార్థమును బోధించిన గాంధీ మహాత్ముడు నిరంకుశవర్గ ధిక్కారములకు బాత్రుడై చెఱసాలవాసము ననుభవించుచున్నను ప్రజాసత్కారములకు బాత్రుడగుచున్నాడు. ఈ సందర్భములం దాత్మగౌరవము గల భారతీయులందరును నిరంతరపారతంత్ర్యమును శ్రవణించుట కేర్పడిన పరిపాలన విధానముతో గలసి పని జేయుట యధర్మమని ఏకగ్రీవముగ జెప్పుగలరు. అధర్మముతో గలసి పనిజేయుట మానవప్రకృతికి విరుద్ధమైననీతియై యున్నది.

అసహాయోద్యమము
 లాయడు జార్జి గారసహాయోద్యమము క్షీణించినదని యానందించెను. రాజకీయపరిస్థితులందు శాంతిని బ్రతిష్ఠించి దేశభ్యుదయమున కార్జునమర్మమును జేసిన గాంధీమహాత్ము నామ స్మరణము నైనను లాయడు జార్జిగారు చేసియుండలేదు. సహకారు లిప్పుటివలెనే సేవకులై వర్తమానవిధానమును సంతోషించిన, మంత్రానికిని వారి యనుచరులకును సంతృప్తిగలుగును. అసహాయోద్యమావలంబరులు రాజ్యాంగవిధానమునందు ప్రతిష్ఠంభనమునుగలుగ జేసిన వర్తమానరాజ్యాంగవిధానమును తారుమారుచేయుటకు భారతీయులు ప్రయత్నించినపుడే మహాత్మాజీవము నాపుటకు గట్టిప్రయత్నములను జేయవలయునని మంత్రా తెలియజేసిన వర్తమానరాజ్యాంగవిధానమునందును కేవలము సేవకమార్గము నవలంబించి బ్రిటిషు సంతోషమును హర్షించెడివారికి మార్గము గలదు గాని యనుకూలాసహాయోద్యమ మార్గము నవలంబింపదలచిన మహాత్మాజీవర్గమునకును మార్గము లేదు. "ఏదియెటులున్నను ఏవరేమి చేసినను గ్రేటు బ్రిటను తనభారతదేశప్రభుత్వబాధ్యతను మాత్రమే సందర్భములందును విశువజాలదని స్పష్టమగుచున్నది." అని లాయడు జార్జిగారు దృఢముగ జెప్పిన భావము భారతీయుల కర్తవ్యమును నిర్ణయించుచున్నది. లాయడు జార్జిగారిభావములు భారతీయులకు చిరకాలపరిచితములుగాని నూతనములు గావు. రాజ్యాధికారుల కభ్యాసమైన విద్యనే లాయడుజార్జిగారు తిరిగి చెప్పుచున్నారు. లాయడు జార్జిగారి ప్రసంగముతో నిరంకుశాధికారవిజయము నిశ్చయమైనది. ప్రతిజ్ఞలను జేయుటయును భంగముజేయుటయును బ్రిటిషురాజనీతికి పరిపాటియైన ధర్మముగ నున్నది. సహజపరిజ్ఞానము గల ముప్పదికోట్ల భారతీయులకు ప్రజాహృదయ సంస్కారము నెరుగని 1200 సోదరసోద్యోగులు శాశ్వతగురువులుగాజాలరు. ఈగురువులమూలముననే దేశోద్ధరణము గావలసియున్నది. ఎంతకాలమున క్రోధనుగురువులుగురువులుగనుశిష్యులుశిష్యులుగను నుండవలయును. ఈ గురువులైనను విత్తాపహరణమున కేర్పడిన గురువులు గాని చిత్తాపహరణమున కేర్పడిన గురువులు గారు. ఇట్టిగురువులు లోకమునందెచ్చటను పూజ్యతను గడింపజాలరు. ఓడ్డయరులును డయరులును లాయడుజార్జిలును నెన్ని నిర్బంధములను గల్పించినను మాయోపాయములను బన్నినను గర్జనములను జేసినను ప్రజాశక్తియును ధర్మమును విజయమును బడయగల విధమును సహాయోద్యమ ప్రభావము విశదముచేయుచున్నది. అధర్మమును గొలిచి యాత్మనాశనమునకు మూలమైన భాగ్యభాగములను గొలువగల కుటీంభరులై యందరును నుండజాలరు. భారతప్రయోజనములకు ప్రతిబంధక

ములై సహాయోద్యోగులప్రతిభతోగాని ప్రయోజనములతోగాని భారతీయులకు సంబంధము లేదు. లాయడు జార్జిగారు జెప్పిన బ్రిటిషుప్రభుత్వ స్వభావమును గ్రహించినవారిత నైనను దేశోద్ధరణమునకు బ్రిటిషుపార్లమెంటు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము నిరుపయోగము లనియును స్వయంసహాయమూలమైన యసహాయోద్యమమే శరణ్యమనియును గనుగొని భారతీయు లేకాభిప్రాయముతో గాంధీమహాత్ముని యుపదేశముల ననుష్ఠించుచు రని నమ్ముచున్నాము.

తురుష్కసమస్య

లాయడుజార్జిగారి గ్రీనుఫీల్డ్ పాత్రమును పార్లమెంటునందు జేసిన ప్రసంగము విశదముచేయుచున్నది. గ్రీనుదేశము మిత్రమండలియుపదేశములను నిరాకరించి కాన్స్టాంటినోపిలు నాక్రమించుటకు దలపెట్టినది. తటస్థప్రదేశమును సత్రిక్రమించి యుద్ధప్రస్థానమును జేయుటకు దలపెట్టినది. స్పృశ్యప్రదేశమునకు స్వపరిపాలనమును బ్రకటించినది. మంత్రగారాజమువలన గ్రీకులు యధేచ్ఛగ నడుచుకొనుటకు బూనుకొనుచున్నారు. అసియామైనందు సంతృప్తిములై న దురంతముల విషయమై భేదాభిప్రాయములుగలవు. ఇటీవలనే ఒకయోగ్య సంఘము గ్రీకులై యధికమైన దురంతములను జేసి రనియును తురుష్కులు కేవలము ప్రతికారమునకే కొన్నిదురంతములను జేసిరనియును ప్రకటించియుండిరి. సమీపప్రాచ్యదేశముల పరిస్థితులను విచారించుటకు మిత్రమండలి ప్రతినిధులుగూడ నున్నారు. పరిస్థితులన్నియును నిటులుండగను లాయడు జార్జిగారు తురుష్క దురంతముల మెకదాని నెంట నొకదానిని పూసలు గ్రుచ్చినటులు తెలిపి తుర్కీని నిందించుట యనుచితముగనున్నది. మాశేడ్లనుండియును తురుష్కులను యూరపు నుండి వెడలగొట్టుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచునే యున్నవి. ఆ ప్రయత్నములం దాంగ్లేయులు పాించిన భారము లోకమునకును తురుష్కులకును జెలిసియున్నది. ఆంగ్లేయులు తుర్కీరక్షణమును స్వప్రయోజనములకు జేసియును నిపుడుపకారమును జేసినటులు ప్రగల్భములను గొట్టుట ప్రయోజనకరము గాదు. ప్రపంచశాంతికి బాటుపడవలసిన లాయడుజార్జిగారు దురంతములకు బూనిన గ్రీకులను మందలించుటకు బదులు తురుష్కులను ధిక్కరించుట రాజనీతికిని శాంతికిని ప్రయోజనకరము గాదు. సంగ్రామసమయమునందు మహమ్మదీయులు ముఖ్యముగ భారత మహమ్మదీయులు సామ్రాజ్యమునకు చేసిన సహాయమును సయితము మంత్రా మఱచుట యనుచితము. భరతఖండమునందు వ్యాప్తమైన ఖలాఫతు యాందోళనమైనను మంత్రా గనుపించుటలేదు. కాన్స్టాంటినోపిలు నుండి కలకత్తావంతును సాదాచునుండి బొఖారా వరకును గల మహమ్మదీయప్రపంచమును కలవరపరచుచున్న ఖలాఫతు సమస్యను సయితము గ్రీకులలాలనమునందు మంత్రా మరచెను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యశాంతికిని ప్రపంచశాంతికిని సాధనమైన తురుష్కసమస్యను గ్రీకుల కనుకూలముగ జూచుచు సశాంతిని వ్యాపింపజేయుట లాయడుజార్జిగారి స్వార్థస్వభావమును స్పష్టమైనమును విశదము చేయుచున్నది. ఇట్టి పక్షపాతప్రసంగము లనవసరముగ గ్రీకుల దురంతముల వ్యాపనమునకును తురుష్క మహమ్మదీయ నిరాశకును గారణంబు లగుచున్నవి. లాయడు జార్జి మంత్రావర్గమునకు నిర్ణయము గలుగనంతవరకును ప్రపంచ శాంతికి సాధనము గలుగదని భోచుచున్నది.

అసహాయోద్యమము - అన్యాయప్రవర్తనము
 అన్యాయప్రవర్తనమునకే స్వల్పాధికారులలో ఒడిగట్టుకొనియె దరనియును ఉన్నతోద్యోగులన్యాయమునకు ఒడిగట్టుకొన రనియును కొంత భ్రమగలదు. ఇపుడాభ్రమయును తొలగిపోవుచున్నది. అసహాయోద్యమమును జంపుట కధికారులు చతుర్విధోపాయములను బన్నుచున్నారు. అసహాయోద్యమావలంబరులకు నీటినియ్యమని జెదరించుచున్నారు. ఉద్యమమును విడిచినవారిని లాలించి సత్కరించుచున్నారు. ఉద్యమమునందు నిర్భయముగ పనిజేయుచున్నవారిని దండించుచున్నారు. ప్రతికలకు ప్రకటనను మాని నిరాదరణను జూపుచున్నారు. నిరంకుశప్రభుత్వమున తీడియంతయును సహజమేకాని సత్కార్యమునకు ధర్మమును చేసినవారిని నిరాదరించుటమాత్ర మనుచితముగనున్నది. గత సంవత్సరమునందు తిలకు స్వరాజ్యనిధి గోధైజాబాయిసుకంపెనీ వారు రూ 3,00,000 దానము చేసిరి. ఈ కంపెనీవారు మంచి ఇనుప పెట్టెలను జేయుటకు బ్రసిద్ధి గడించి. బొంబాయి ప్రభుత్వమిదివరకు కొనుచున్న ఇనుపపెట్టెలను వీరి నుండి కొనుట మానినది. బొంబాయి శాసనసభయందీవీషయమై ప్రశ్న వేసినపుడు శత్రువునుండి విలువగల పదార్థములను దాచుటకు పెట్టెలను గొనుట యనుచితమని బొంబాయి ప్రభుత్వము సమాధానమును జెప్పినది. తిలకు స్వరాజ్యనిధికి చందాల నిచ్చుట శత్రుత్వముగ బరిగణింపబడినపుడు మానవ స్వాతంత్ర్యమే మూలపడినదని తెలియుచున్నది. అధికారు లిట్టియన్యాయ కార్యములను జేసినకొలదియును వారిప్రతిభ తొలగి ప్రజాప్రతిభ హెచ్చుచుండును.

గాంధీ - మహాదేశభక్తుడు
 శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు వలసరాజ్యములందు గాంధీమహాత్ముని విప్లవకారు డనియును నున్నత్రుడనియును నిందించుచుండగ భరతఖండమునందు పనిజేసిన సర్ హామిల్టను గ్రాంటు "భరతఖండమునందు జన్మించిన దేశభక్తులందు గాంధీమహాత్ముడగగణ్యుడు" అని ఆత్మస్పృహనం దుపన్యసించెను. గ్రాంటుగారికిగల సహానము శాస్త్రిగారికి లేకపోవుటకు గారణము వారిరాయబారప్రభావమే యని యూహింపవలసియున్నది. అధికార సింహాసనమప స్థారమును గలుగజేయగలిగినపుడు శాస్త్రిగారి యసంబద్ధప్రతాపములు విశదముచేయుచున్నవి.

చివా మెయిలు స్త్రీమహిళా నిస్సటిదినము మేజరుజగదల షోకాడక్ భాయిగారు వచ్చిరి.

సంయుక్తరాష్ట్రముల భారతరైల్వే ప్రకంఠసభ ఆక్టోబరు 20,21 తేదీలన జరుగును.

అంతరాలనుండి బయలుదేరుటకు మేజరు బ్యాంట్ గారు ఇంకోకమారు ప్రయత్నించిరి. ఆగ్రాకు సమీపించు పనులు యన ఇంజను మరల పాడగుటకు ప్రారంభ మాయెను.

జేబ్బయవరాజుగారు ఇండియాకు వచ్చిన సందర్భమున డిప్యూటీ పోలీసు మాజరింబెండెంటు బాలకృష్ణమినాకగారికి ఆయన జీవితకాలమువరకు రాయసాహేబు విద్యదానరాజ్యపరిధిగా వొసగిరి.

బొంబాయిలో ఇద్దరు యూరపియులు లైసెన్సులేనికే 61½ అవున్సుల కొత్తను డిగ్గర ఉంచుకొన్నందులకు మొదటి నుద్దంకి ఆణుమానముల కఠిన శిక్షయ 100 రూప్యముల నశిమాజాయ జరిమానా నీయకొన్న ఇంకోక మూడుమానములు శిక్షను, రెండవ నుద్దంకి ఇదివర కప్పుడే ఒకపర్యాయము శిక్షపడియుండుటచే ఒక సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధించబడెను.

విదేశ వార్తలు

సమీప ప్రాచ్య సమస్య

బ్రిటిషు ప్రభుత్వ విధానము

ప్రధానమంత్రి సమాధించుట

కామన్సు సభయందు చర్చ

లండను, ఆగస్టు 4:—కామన్సు సభయందు దీని దినమున సమీప ప్రాచ్య సమస్యను గురించి చర్చ జరిగెను. ఈ చర్చయందు చాలమంది, గ్రీకు తురుష్కుల సుధి వెంటనే గావించవలెనని కోరిరి. ప్రధానమంత్రి తుదకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు టర్కీకి ప్రతికూలముగా విధానమును ఆవలించుటను ఇట్లు సమర్థించిరి.

తురుష్కుల యపకారములు

ప్రభుత్వమువారు తమ విధానమునందు దాచుకొనవలసిన విషయములెవ్వయినా తేలిపోవుటచే నీ చర్చను సంతోషముతో నాహ్వానించిరి. ప్రభుత్వమువారు, కాశ్వత్ ప్రైవేట్టు, న్యాయ మైవేట్టు సంఘికొరకు యత్నించుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు తమ విధానమునకు టర్కీయొక్క మైత్రిని దూరమొనర్చుకొని రని కొందరు నుడిచిరి. గత ఎనిమిదివత్సరములచరిత్రను గాంచిన యెడల నిదియ సత్యమని తేలును. మనము చావు ప్రభుత్వం పోరాటమునందు డాక్టర్ లెన్న్ జలసంధియ, పొస్టరను సముద్రమును కల్ల సముద్రమును ప్రవేశించుటకు మనకంతయో యవసరమైన సమయమున టర్కీయొనర్చిన చర్య గమనింపవలెను. ఏరెందుదేశముల నిరంతరసహాయములేక టర్కీ 1914 సం॥ న జీవించియుండ జాలదో అట్టి దేశములకు ప్రతికూలముగా మన మిత్రదేశముగా టర్కీ డాక్టర్ లెన్న్ జలసంధికి వాటముల మూసి వేసెను. టర్కీ నాశనముగాకుండ నుండుటకు టర్కీపక్షమున నొకసంగ్రామమును పోరాడితిమి. చాల పర్యాయము లితరులు టర్కీపై కత్తిమానినపుడు జోక్యము గలిగింపుకొని కాపాడితిమి. 1878 సం॥ టర్కీని వివాళకర మగు పరాజయమునండి కాపాడుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము తన సైన్యములను పంపిరి. సన్నద్ధమొనర్చెను.

1914 సం॥ ఆగస్టుమాసమున ప్రాంసుబ్రిటనులు చావు బ్రతుకుల పోరాటమునందు నిమగ్నములై యుండగా టర్కీ చాలసహాయ మొనర్చుకొనియుండెను. కాని మనశ్రేణువుతో కుట్రయొనర్చి టర్కీ మనకు గొప్పయపకారమొనర్చెను. టర్కీ మూలముననే సంగ్రామము రెండువత్సరము లధికముగ జరిగెను. (హర్షము).

యమెనియా యేకారణములచే పడిపోయినో రష్యాకుడ దాదాపు ఆ కారణములచేతనే పడిపోయెను.

సెవర్సుసంధి

స్విర్లాను అకమించుట, సెవర్సుసంధివరకులు మొదలగునవి బ్రిటిషువారి పోర్టులముచేతనే జరిగెనువాదన లన త్యము. పారిసు కమిషనువారి నూచనలకలన నవి జరిగెను. మన అధినివేశరాజకీయవేత్త యగు సర్. రాబర్టు బార్టనుగా రిందు బ్రిటిషుప్రతినిధిగ నుండెను. స్విర్లానును, పరిస్థితి ప్రాంతములు విలియమువాలీయును, జునెస్కీయును, చార్కొత్క వైతిక పరిస్థితులచేతను అధికముగ గ్రీకునకు జెందుటచే నా ప్రదేశములను గ్రీకులకిచ్చివేయవలెనను నూచనలందు బ్రిటిషువారి ఛెట్టి జోక్యమును పుచ్చుకొనలేదు. అమెరికాపరామలుగూడ నిట్లే యభిప్రాయపడిరి. కాన్స్టాంట్టెనురాజు తిరిగి సింహాసనమునకు వచ్చుటచే ప్రాంసుకు, బ్రిటనులందు గ్రీకు నెడల కొంత విముఖత యుద్భవించుటచే సెవర్సుసంధిసూచనలందు కొన్ని మార్పు లొనర్పబడెను. వీనిని అంగ్లరా ప్రభుత్వ మంగీకరించినయెడల గ్రీకు ప్రభుత్వమువారు గూడ సంతకరించెదారే కాని అంగ్లరా ప్రభుత్వమువారు సంతకరింపలేదు. రెండవమాత్ర కర్ణసుప్రభువుగావించినసంధిసూచనలకు గ్రీకు ప్రభుత్వ మంగీకరించినను పోర్టుప్రభుత్వము (టర్కీ) వారు సంతకరించెదరని దెలిసియు అంగ్లరా ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరి. గ్రీకు సైన్యముల నాక్రమింపదేశములనుండి వెనుక పంపివేయవలెనను అంగ్లరా ప్రభుత్వమువారి కోరికను, అప్రీదేశమందలి రెండుతల గ్రీకుల గతజనున దగుపూర్వ లాసగువరకు సైన్యములను వెనుకకు పంపవని గ్రీకు నిరాకరించుట న్యాయముగానే యుండెను.

సంగ్రామప్రదేశములందు గ్రీకు సైన్యములచే వివాదకర దౌర్జన్యము లొనర్పబడెను. కాని కొంత పరిస్థితులందు వేలకొలది గ్రీకులను పిల్లలను స్త్రీలనుగూడ పొంటుపు మొదలగు ప్రదేశములనుండి వెడలగొట్టుట మొదలగు తురుష్కు దౌర్జన్యముల వలనంత దుష్టమైనపుగావు. ఆసియా మైసరును ఆఫ్రికానును పాలించుచుండెను కొనిననును ఇట్టి దౌర్జన్యముల నొనర్చిన యెడల ఇదేవిధముగ జోక్యము గలుగజేసికొనుట మనవిధి క్రైస్తవులని- మహమ్మదీయులని మతవిభేదము ప్రేరేపించుట మన మిట్లు చేయుటలేదు మానవజాతి కొర కిట్లు జేయుచుంటిమి.

బెనరింపు

కొన్ని పూచీలు పుచ్చుకొనకుండ, వేలకొలదిమహిళలను నైదెలిపిన దౌర్జన్యముల నెరపిన టర్కీ వారిని వదలివేయు నట్టి సంధి నేమాత్రమును మన మంగీకరింపజాలము. చాలాకాలము లొంగుకుండనుండియెడల తాము కోరిన వరకుల కన్నిటికినియెదుటివారు సమ్మతించుటకు తురుష్కులు దలచుచుండుట పొరబాటు. అట్లు గావించిన యెడల తిరిగి పారిసు వరకులనే బ్రిటిషువారు నూచించుచుండురు. 1917 సం॥న సంగ్రామమునుండి తొలగినయెడల కొన్ని సంధివరకులు నూచింపబడెను. కాని టర్కీ అందులకు నిరాకరించి సంపూర్ణముగ పరాజయము నందువరకు పోరాడెను. ఇందువలన మనసైన్యము వేలకొలది మరణించిరి. లక్షలకొలది సవరనుల యధికబుణ మయ్యెను.

గ్రీకులబలము

గ్రీకులయెడల బ్రిటనుపక్షపాతము జూపుచుండెనని నేరా కోపణను కొందరు గావించుచుండెరి. ఇతరులు జోక్యము గలుగజేసికొనుండ గ్రీకు నొంటరిగ వదలివేసినయెడల గ్రీకులు కొన్ని గంటలలోనే కాంస్టాంట్టెనోపిలును వశపరుచుకొనగలరు. అందుచే కొన్ని గంటలలోనే సమస్య సరిపక్కురింపబడును. కాని మిత్రమండలివలన గ్రీకుల కిది సాధ్యము గాకున్నది. యూరపునుండి కెమలిస్టులకు ఆయుధపరికరముల సహాయము వచ్చుచుండెనని యు కాన గ్రీకులు ఆసియామైసరుతీరము నకటట్ట ఇట్టిసహాయమును నిరోధింపకుండ మిత్రమండలి గ్రీకుల కాటంకము గ నుండెనని యు రెండవ పక్షము వారు దెలుపుచుండిరి. సంగ్రామమును నిలుపుచు తాత్కాలికసంధి కంగీకరించలేదను కారణముచే కెమలిస్టులు సంధివరకుల కంగీకరింపలేదు. గ్రీకులు తమసంపూర్ణబలము నుపయోగించి పోరాడుటకు మనకుక్షమనుంటిమి. ఏదియెట్లు జరిగినను ఆసియా మైసరు నందలి క్రైస్తవుల ధర్మప్రాణములు హక్కులును సంపూర్ణముగ రక్షింపబడుటకు తగినపూచీలు పుచ్చుకొననిది సంధి కంగీకరింపరాదు.

సంధిప్రయత్నములు

కామన్సు సభయందు దీక్షి:మున. ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు లాయడు బార్టెగారు గ్రీకోతురుష్కు సంధిని కుదుర్చుటకు దీసుకొనవలసిన చర్యలనుగుంచి మిత్రమండలికిని ప్రభుత్వమువారికిని రాసుబారములు జరుగుచుండెనని నుడిచిరి.

కెమలిస్టుమంత్రి

కెమలిస్టుప్రభుత్వ దేశియాంగమంత్రి యగు షేతెజేగారు సమీప ప్రాచ్యసమస్యనుగుంచి చర్చించుటకు లండనునకు వచ్చెను. గతదినమున విదేశాంగ కార్యాలయమును దర్శించెను. ఆఫ్రికానోపిలు సమస్య ముగిసినయెడల సంధి తేలికగనే కుదురుననియు, బ్రిటిషువారితో సమీప ప్రాచ్యమున అధికహక్కులగురించి చర్చించుటకు వచ్చితినియు దెలిపెను.

అయోనియను స్వాతంత్ర్యము

స్విర్లా, ఆగస్టు 3:—అయోనియను దీవుల స్వాతంత్ర్య మింకను అధికారిత్వా ప్రకటింపబడలేదు. కాని గ్రీకు ప్రభుత్వము వారు స్వాతంత్ర్యపరిపాలనను ప్రారంభించుట కనుజ్ఞ నొసంగిరి. లండను, ఆగస్టు 4:—కామన్సు సభయందు ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు లాయడు బార్టెగా రిట్లు దెలిపిరి. ఇటీవల ఆసియా మైసరునందలి గ్రీకులచర్యలను బట్టి చూచినయెడల అయోనియాదీవులందు కొంతవరకు స్థానికస్వపరిపాలనను నెలకొల్పినను సంపూర్ణస్వతంత్ర దేశమువలె పరిగణించుట గాన్నింపదు. ఈవిషయమై ఇంకను సంపూర్ణసమాచారము జేరలేదు. పార్లమెంటు సమావేశము తిరిగిజరుగులోపల గ్రీకులు కాన్స్టాంట్టెనోపిలు నాక్రమించుట ప్రయత్నించెదము అని వాదన మొనర్చిరి.

గ్రీకుల ప్రత్యుత్తరము

కాంస్టాంట్టెనోపిలును పట్టుకొనుసంకల్పము ఏకైకముగ ఆగస్టు 4:—గ్రీకు ప్రభుత్వము మిత్రమండలి కంపిన ప్రత్యుత్తరమందు త్వరలో సంధిసమస్య పరిష్కరించుటకుగాను దాము కాంస్టాంట్టెనోపిలును వశపరుచుకొనుటకు నిశ్చయించుకొంటిమని దెలుపబడెను. సంగ్రామమునందొకపక్షమువారిని వారిధర్మముల నిర్వహణయందు మిత్రమండలి ఆటంకములు గల్పించినయెడల నీసమస్యను మరింత చిక్కులలోనికి దెచ్చినవారగుదురు. పరిష్కారమునందొకను ఆలస్య మొనర్చుచుండుటచే ఆసియా మైసరునందలి క్రైస్తవుల కింకను తననిపట్టులు సంభవింపనున్నవి. ఆ ప్రత్యుత్తరమున దెలుపబడెను.

నష్టపరిహారసమస్య

అంతర్జాతీయ ఋణములు

ప్రధానమంత్రి ప్రసంగము : కామన్సు సభయందు చర్చ

లండను, ఆగస్టు 4:—కామన్సు సభయందు, ప్రస్తుత నష్టపరిహార పరిస్థితులను గురించి వివరించుచు సర్ రాబర్టు హార్లెను గారిట్లు నుడిచిరి:—గత వర్షమున పన్నులవలన జర్మనుప్రభుత్వమునకు వచ్చిన ఆదాయము దేశీయ వ్యయములలో నూటికి 68 వంతులకు మాత్రము సరిపోయెను. కొంత ఊపిరిసలుపు కొనుటకు వ్యవధి నిచ్చిన యెడల జర్మనీ కొంతవరకు నష్టపరిహారములను తీర్చుటకు సిద్ధముగ నున్నది. బాల్కనుగారిలేఖ, అమెరికావారు తమకు బ్రిటనీయ వలసీయున్న బాకీలను క్షమింపవలెనని నూచించుచున్నదను పొరబాటుభిప్రాయము సరియైనదిగాదు. అమెరికా ఋణములను చెల్లించవలెనను నుద్దేశ్యమే ఆలేఖముల కారణము. బ్రిటనుయొక్క మొత్తము జాతీయఋణము రెండు మిలియన్లలోను 77000 లక్షలు దేశీయమును కొరకుగాక మిత్రమండలికి ఋణముగా నొసగుబడెను. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములకు మనకి 1 కి 145 సవరనుల చొ॥ నను ప్రాంసునకు తల 1 కి 182 సవరనుల చొ॥ నను బ్రిటనునకు తల 1 కి 181 సవరనుల చొ॥ పప్పునను జాతీయఋణము గలదు.

రాబర్టు హార్లెనుగారి ప్రసంగము ముగిసిన తరువాత జరిగిన చర్చయందు ఆస్ట్రియత్తుగారు ప్రసంగించుచు నష్టపరిహారములను వెంటనే ఆచరణయోగ్యము లగువరకు తగ్గింపవలెననియు బ్రిటను తనవంతు నష్టపరిహారములను వదలుకొనవలెననియు, దయాధర్మమును దలంపుతో గాక న్యాయపరమే ననుసరించి తన ఋణములనుగూడ క్షమింపవలెననియు నుడిపెను.

ప్రధానమంత్రి ప్రసంగము

లాయడు బార్టెగారు లేచి ఇట్లు నుడిచిరి:—పాముంకేరు గారితో కలసికొని స్వేచ్ఛగ చర్చించుటకు వీలు నొసగువలెను. సమాధానము కుదుర్చుకొనుటకు సాధ్యమైంకవరకు ప్రయత్నించెదను. ఈలోగా జర్మనీని మాత్రము అలవంతుపెట్టినయెడల జర్మనీ నిష్కృహజెందవచ్చును. యూరపు మధ్యభాగమున విప్లవముతో మునిగియున్న జర్మనీవలన ప్రపంచమున కంతను అపాయము సంభవింపగలదు. అయినను జర్మనీ తన యెదుటికక్షవారియెడల న్యాయమైవదింపుల నిర్వహింపవలెను. జర్మనీ ఇతరులను కోర్చులోనికి లాగెను. కాని కోర్చులోనికి పోయెను. రెండవసార్వభౌమ అయిష్టముతో, తమఖర్చులను చెల్లించవలెనని జర్మనీని గోరుచుండిరి. ప్రస్తుత వాణిజ్యదృష్టి తిని గాంచి జర్మనీయొక్కకత్తిని తక్కువగ పరిగణింపరాదు. జర్మనీకి దేశమునందు జెల్లించవలసిన జాతీయఋణము లేదు. అందుచే న్యాయపరము తిరిగి అభివృద్ధి జెందవచ్చును. బ్రిటనునకు 7 మిలియన్ల ఋణము దేశమునందగలదు. 2 మిలియన్ల ఋణము విదేశములందుగలదు. ఆగస్టు 7 వ తేదీన జర్మను ఋణదాతలందరను సరిహమానహోదాలతో సమావేశము గానున్నాడు. ప్రాంసు జెల్లియములు జెందిన నష్టములను అనుకూలభావముతో బ్రిటిషువారుపరిశీలించుచు, ప్రతివారును న్యాయచందనలెననియు జర్మనీకి న్యాయము గలుగజేయవలెననియు ప్రాంసుకు న్యాయ మొనర్చవలెననియు మనకు న్యాయము నొనగూర్చవలెననియు నెంచుచుంటిమి. సవరనునకు ఈదినమున 4000 మార్కుల నాణెము లొసగుచుండిరి. నష్టపరిహార సమస్యను ప్రధానమంత్రిలు చర్చించు కార్యక్రమము ప్రకటింపబడుటచే సాయంత్రము 8300 మార్కుల నొసగుచుండిరి.

పరాసుమరతులు

పారిసు, ఆగస్టు 4:—రాబోవు ప్రధానమంత్రిల సమావేశమునందు పాముంకేరుగారు, జర్మనీకి ఎనిమిదివారముల వా

యిదా నొసంగవలెననియు ఈలాగుగా జరగవలెననియు వారు తమ యాభిప్రాయమును కోస్తాపట్నమున జక్కపెట్టుకొనవలెననియు సూచించెదరని దెలియుచున్నది. అందుకుబదులుగా జరగవలెననియు పరిశ్రమల మూలములలో నూటికి 20 వంతున మిత్రమండలివద్ద నొసగవలెను. రైతునకు దక్షిణ భాగముననున్న ప్రభుత్వ గనులను ఈ పయోగములలోనికి దెచ్చుటకు మిత్రమండలికి హక్కు లాగువలెను. లేక వానిని మిత్రమండలికిచ్చివేయవలెను. ఈ క్వార్టరు మిగిలినవారకు జరగవలెననియు వారుచెల్లించినయెడల మిత్రమండలి రుహూరైన ప్రాంతములలో నిర్బంధమునకు గడంగి రహదారులవలె మొనర్చుకొనెదరు, అవిపాయించేరుగాను సూచించెదరు.

లండనుసమావేశము

లండను, ఆగస్టు 6:—రేపు లండనునందు సమావేశము గానున్న సమావేశముకొర కత్తుత్తాహముతో నెదురుజూచుచుండిరి. వాటి జాబ్బు భిన్న భిన్న దీని పయి వాధారపడియున్నది. బ్రిటను తన పరామర్శలను, స్వపరిహారములను వదులుకొనినయెడల పరామర్శలను తన వంతు స్వపరిహారములను 25000 లక్షల సవరణలకు తగ్గించెదరని దెలియుచున్నది. బాల్కన్ ప్రభుత్వము గాంచిన తరువాత పాయింట్ల గారు తమ ప్రకాశికనుండి మిత్రమండలి ఆర్థికావస్థను బుణముల విషయము విడిచివేసెను. పరామర్శల బ్రిటిషువారి విధానము నవలంబించి తమ వంతు బుణము 24000 లక్షల సవరణలను 8500 లక్షల సవరణలకు తగ్గించెదరని దెలియుచున్నది.

ఆస్ట్రేలియావిషయమిది

వై సమావేశముకొరకు ఆస్ట్రేలియానుండి ఆదుర్దాతో వేచియుండిరి. ఈ సమావేశము ఆస్ట్రేలియానుండి తుదియాశ యనియు వాదన మొనర్చిన సహాయము గావించుటయందు దింక ను ఆలస్య మొనర్చినయెడల చాల పినాశకరముగ నుండుననియు వినువాదాద్వైతమునందును, 788 మిలియన్ల క్రాసుల బ్యాంకు నోట్లను ముద్రించుటవలన గత మాసములో అహారపదార్థముల బెల దాదాపు డబ్బింతలయెను.

బల్గేరియా

బల్గేరియా జర్మనీ సమకరించుచు మానువశ్యముల గడు ప్రియమలెననియు స్వపరిహారములను జాతీయబుణములను తగ్గింపవలెననియు గోరుచున్నదని సోఫియావార్త దెలుపుచుండెను. ఈవిషయము మిత్రమండలి సంఘమువారు ఎంటెంజిహాటికి పంపిరి.

పరామర్శ ప్రవచనములు

పాయింట్లగారు సూచించు స్వపరిహారవాదాల క్వార్టరు, ప్రత్యేకక్వార్టరు స్వమున కొనగవలసిన పరిహారముల వాయిదాకు వర్తింపదు. వీనిని సరిగ జెల్లింపకపోయినయెడల పాయింట్లగారు రిజిస్టరు దెలిపిన యెడలపుల నమలులో పెట్టుచురు. జర్మనీ చివర కనుమలముగ ప్రభుత్వర మిచ్చిననే దిష్ట పరామర్శ రీతినియునుండియే నిర్బంధధర్మముల ననుసరింపవలసియున్నది.

లండను, ఆగస్టు 5:—ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రకటింపిరి:—వాణిజ్యలావాదేవీలనుగురించి పాయింట్లగారుచెల్లునూచించిరి. (1) జర్మనీనుండి ప్రాంతునకుపంపబడినవిగుతులకు తిరిగి ధనము చెల్లించుటకుకొంత కాలమువర కౌపవలసినదని పరామర్శప్రభుత్వము వారు పోషి, ప్రాంతుబద్ధులయంద ధర్మకారులకు తీర్చిదిద్దుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. (2) ప్రాంతునందలి జర్మనీ ఆస్తులను వశపరచుకొని దానికియబడు పరిహార మొత్తమును చెల్లింపవలెననిదనియు జర్మనీప్రభుత్వమువారి బిల్లులను జెల్లింపరాదనియుగూడ నుత్తర్యలాసార్లుకు నిశ్చయించుకొనిరి. అందుచే ప్రాంతునుండి జర్మనీనగ్రుత్తులకు తాపలసిన సామగ్రిలను జర్మనీయే తనకొకాగానియు నుండి జెల్లింపవలెను. ప్రాంతునందలి జర్మనుల ఆస్తులను వశపరచుకొని వానికియబడు పరిహార మొత్తమును జర్మనులకు దెలియజేయురాదని ఆధికారులకు తీర్చిదిద్దు గావించవలెను. (4) ఆస్టులను, లోరైను లండలి జర్మను వ్యక్తి ఆస్తులను దిగిరి ఇచ్చుటకుగాను గావించుకొనబడిన బాడెను యొకంబడిక యనునను దేబడెను.

జర్మనీని బలవంత పెట్టుటకై వైచర్యము దీక్షింపబడును. పదేపదే జర్మనీ, వర్మెన్లనుండి నమలులో పెట్టుటయందు చాల యభ్యంతరముల గలుగజేయుచుండెను. జర్మనీ తనవాధ్యతల నిర్వహించుటకు అపమృతి జూపుచున్న కొలదియు పరామర్శ నిర్బంధముధికమగును.

జర్మనుప్రభుత్వ తీర్మానము

జర్మనుప్రభుత్వమువారు రెండు ప్రభుత్వతీర్మానములను దెలుపబడెను:—బలము నుపయోగించెదమని బెదిరించుటకు ప్రాం

తున కట్టిపాటును లేదు. (1) ఆగస్టు 15 వ తేదీవరకు స్వపరిహారవాదా గలదు. (2) ఆంగ్లప్రభుత్వమువారి విషయమై చర్చించి మిత్రమండలి కలసి ఒకటిగ ప్రభుత్వ తీర్మానముని వాదన మొనర్చెను. బెర్లినునుగూడ నట్లే దెలిపెను. (3) వర్మెన్లను సంధిప్రకారము జర్మనీ వాయిదాల జెల్లింపబడుటకు ప్రాంతు లోని జర్మనీఆస్తుల వశపరచుకొనుటకు మాత్రమే ఆధికారము గలదు. మిత్రమండలి కలసి సంధిపరిచువరకు ప్రాంతు తనచర్య నాపవలెను.

ఇటలీ రాజకీయములు

కాంతిపరిస్థితు లేర్పడుట

రోము ఆగస్టు 4:—ఇటలీయం దంతటను జాదాపు సామాన్యకాంతి పరిస్థితులు నెలకొనెను. అనూనా, జెనోవాల యందు ఫాసిస్టీలకును, కమ్యూనిస్టులకును పోరాటములు జరిగెను. అందు గల్గున కమ్యూనిస్టులు హత్యలైరి. చాలమందికి గాయములు తగిలెను. ఇదివరకు ఫాసిస్టీలు మిలానునందు బ్రెసుహాలునుండి కమ్యూనిస్టు బ్రెసు కాన్సిలును వెడలవదలి వశపరచుకొనిరి. ఈదినమున ఫాసిస్టీలు బ్రెసుహాలును వదలివెట్టిరి. పర్యా, బారి లందు ఫాసిస్టీలకును కమ్యూనిస్టులకును పోరాటము జరిగినట్లు దెలియుచున్నది.

గతవారమునందు ఇరుపక్షములందును 30 మంది హత్యలైరి. 100 మందికి గాయములు తగిలెను.

ఫాసిస్టీల కార్యక్రమములు

ప్రస్తుతము ఫాసిస్టీలు బలవంతులుగనండిరి. మిలానునందు "అకతి" అను వార్తాపత్రికాలయమునకు జరి అందు సంపాదకీయ వర్గకార్యాలయమున, వార్తాముద్రకాలయమున తగులబెట్టిరి.

కార్మికప్రధానకార్యాలయముల తగ్గులబెట్టుట

రోము ఆగస్టు 6:—దేశము కాంతిపరిస్థితులలోనికనుచున్నది. పర్యానుదలి కార్మికప్రధానకార్యాలయము ఫాసిస్టీలచే తగులబెట్టబడెను. జెనోవా సమావేశము జరిగిన సాన్ జార్జియో భవనమును కార్మికులు వశపరచుకొనిరి. చాలప్రదేశములందు తేమరు ఎక్స్ప్రెజ్టుల ధ్వంస మొనర్చబడెను. ఫాసిస్టీల బలము దినదినము హెచ్చుచుండెను. అయిదు జిల్లాలను ప్రభుత్వమువారు కాంతి పరిస్థితులు జేమానువకు వైసిక పాలనమున నుంచిరి.

విరిష్టు విప్లవము

కిల్లలకు వశమగుట

లండను, ఆగస్టు 5:—చాల తీక్షణుగు పోరాటము జరిగిన తరువాత ప్రభుత్వపటాలములు కిల్లలకును పట్టుకొనెను ప్రభుత్వపటాలముల పురోగమనము

లండను, ఆగస్టు 4:—కార్మికు జిల్లాయందు షెనిటువద్ద ను, కుర్ర కాంటీయందును ప్రభుత్వపటాలము లకస్తాత్మగా సముద్రమువై పురనుండి విగిరి. దీనిని సాగనియకుండు చేయుటకు ప్రజాస్వామ్యవాదులు చాలప్రయత్నము లానర్చి విఫలమనోన్ములైరి. ఈస్వయములు, ప్రజాస్వామ్యపటాలముల ఉత్తర భాగమున నెదుర్చును.

లండను-మార్కెట్టువిమానహదారి

లండను నుండి మార్కెట్టునకు ఈ నెల 11 వ తేదీనుండి యు విమానహదారి ప్రారంభింపబడును. ప్రమాణము 10 గంటలుపట్టును. సోమ, శుక్రవారము లండను నుండియు, మంగళ, శనివారములందు మార్కెట్టునుండియు విమానములు బయలుదేరును.

వైలిషియానుందు నెస్సీవద్ద నొకకోటయందు జర్మనులచే దాచియుంచబడిన వేయ్యిలక్షల మందుగుండుసామాను మిత్రమండలికిమివరవారు పంపిరి.

వికసిరు భువనరాజుగారికి హెచ్చుపడ్డ మైనందు ఆరోగ్యాభివృద్ధి బాగుగనందెను. ఇంకను ఆరోగ్యాభివృద్ధిగాను, వారివాక్యముయొక్క సలహాప్రకారము మహారాజుగారు ఈనెల 11 వ తేదీన భారతదేశమునకు బయలుదేరుదురు గాన జాతీయమిచియందు భారతసంస్థానాధీశుల ప్రతినిధిగ నుండుటకు వీలులేక పోయెను. లిసెనుగాదు తాత్కాలికముగ విశ్రాంతి దీనుకొనుచుండెనని తెలుపుగాడు దెలిపిరి.

భారత వ్యవహారములు

వి. సి. ఎస్. పరీక్షలు

లండను ఆగస్టు 6:—ప్రస్తుతము బర్లింగుటను గార్డెనులందు జరుగుచున్న వి. సి. ఎస్. పరీక్షపరీక్షలలో నాల్గవంతు మాత్రమే బ్రిటనులు మిగిలినవారు భారతీయులు, పది అభ్యర్థిస్తానములు మాత్రమే గలవు.

సివిలు సర్వీసు యుద్వ్యకుల ఆర్థిక చిట్కలనుగురించి విచారించుటకు మెక్డొనాల్డుచతు నధ్యక్షతక్రింద నొక భిచారణసంఘము నియమింపబడెను. వారినూచనలను పీలు ప్రభువు పరిశీలించుచుండెను.

తగ్గింపబడిన వైసికోద్వ్యములు

లండను, ఆగస్టు 4:—కామన్న సభయందు దీ దినమున ప్రశ్నోత్తరముల సందర్భమున వింటర్ననుప్రభువిట్లుదెలిపెను:—భారతదేశమున కిట్లెంబడి ఇంగ్లండునకు దిగివచ్చిన చాలమంది యుద్వ్యకులకు తగుపని దొంగుట కష్టమనువిషయమును గమనించితిమి. అందుకొకే వారికి కొంతపరిహారమును విరామ వేతనమును ఒసంగబడెను. పీలుప్రభు వింతకంటె నధికము నన్నెంచలేదు. భూమిసేతెత్తుట స్త్రీమునందు వీరికి తగిన స్త్రీయుద్వ్యములు దొరకును.

వార్తాక్రిపుప్రభు వారోగ్యము ఇంకను విషమస్థితియందే యుండెను.

నోటిసు (259)

మహారాజశ్రీ, గోదావరిజిల్లా కోర్టులో లేటు చల్లా సుబ్రహ్మణ్యంగారు వ్రాసిన విల్లును గురించి.

ఒరిజనలు పిటిషను 1922 సం. నెం 67 కు.

పిటిషన్లు 1:—ఆకల్ల సూర్యవారాయణమూర్తి, 2 Xరిమెట్ల వెంకయ్య.

యెదిరి 1:—మంగిపూడి విస్వక్ష్మదీక్షితులు, 2 చల్లా సోదెప్ప—రెసావడెట్లు.

లేటు చల్లా సుబ్రహ్మణ్యంగారు సా. నరేంద్రపురం, అమలాపురం తాలూకు అనేవారు వ్రాసినవిల్లును అనుసరించి యీ పిటిషన్లు గోదావరిజిల్లాకోర్టువారికి ప్రోడెటుగిమిత్తం దరఖాస్తు పెట్టివారనిన్ని సదరు పిటిషను ది 25 ఆగస్టు 1922 లు తేదీకి వాయిదా ఆయిషట్లున్నా యిందుమాలముగా తెలియపర్చడ మయినది.

రాజమండ్రి } గురుగంటి సుబ్బారావు, పిటిషన్లు కలీలు: 2-8-1922 }

వేలము అమ్మకము (258)

విశాఖపట్టణ జిల్లాలోని విజయనగరం సంస్థానమునకు చేరిన రత్నపుట్టమునంద 1331 ఫస లీలో సేకరింపబడిన పుట్టు వెండ్రుకలు సింహాచల మలో 3-10-22 తేదీన బహిరంగ వేలములో అమ్మబడును. సింహాచలము వి. ఎస్. ఆర్. రైల్వే మీదనుండు వాల్తేరు రైలు స్టేషనునుండి బాట మీదుగావచ్చిన 7 మైళ్లుండును. లేక సింహాచలము స్టేషను నుండివచ్చిన 3 మైళ్లుండును. వెండ్రుకలు మూడు రకములుగా విభజింపబడి యున్నవి.

పానలు.	
1 అడుగు మొదలు 1½ అడుగు	
వరకు నిజివిగలది	874
9 అంగుళములు మొదలు 12	
అంగుళముల వరకు	591
9 అంగుళములకు తక్కువ నిజివి	
గలవి	3982
	5447
ఇతర వివరములకు సింహాచలములో నుండు దేవస్థానము అమీనాగారికి వ్రాసిన లేటుప బహుగ	

స్థానిక వార్తలు

కాంగ్రెసు మీటింగు:— రేపునాడు ఆంధ్రం గం 5-30 నిమిషాలకు (బ్రెస్లి కేస్) సీనియర్ బహింగులకు జరుగుచు- కాంగ్రెసు అధిమానులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థింపబడుచున్నాడు.

చెన్నపురి శాసనసభ:— సెప్టెంబరు 12 వ తేదీ నుండి మంగళవారము ఉదయం 11 గంటలకు స్థానికముఖ్య బాధ్యులు చేరువగుచు ముఖ్యమంత్రిగారి సమావేశమగును. (ప్రచురణ సంఘము)

చెన్నపురి దేశీయ సమావేశము:— ఈ సమావేశముల సాధారణ సభ 11 వ తేదీ శుక్రవారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు సమావేశమందగున జరుగును. సభ్యులందఱును రా ప్రార్థింపబడును. ఇట్లు సమావేశ సమావేశాధ్యక్షుడు (వాయు ముఖ్యుడు).

స్థానిక సంఘముల సమావేశము:— ఈ క్రిత జిల్లా శాసనసభ, శాసనసభ, మునిసిపల్ సంఘముల సమావేశము విశాఖపట్నములో ఆగ్నేయమున జరుగుననియు విశాఖము నుండి ప్రకటించబడుననియు ఆంధ్ర మునిసిపల్ సమావేశ శాసనసభ్యులకు ముఖ్య వాయు ముఖ్యుడు.

స్థానిక సంఘముల:— మధ్యలో రెండు ఆంధ్ర వాయులకు ఎంపికలు నికలవాసములు చెల్లవలెకా దని వందల వ్యాపించినది స్వదేశీమిత్రుల ప్రకటించియుండెను. ఈవందల నిరాధారమైనదనియు వాయు ముఖ్యులు అన్ని విశాఖలందును ప్రచురించబడుననియు ప్రచురణసంఘాధికారి ప్రకటించుచున్నాడు.

చెన్నపురి శాసనసభ

తీర్మానములు - ప్రశ్నలు

సెప్టెంబరు 12 వ తేదీ సమావేశము కాన్వేనియెంట్ కాసనసభయందు యాక్రింది తీర్మానములు పాటించబడవలెనని తీర్మానములు. కామరావుగారు నోటిసు ఇచ్చియున్నారు.

(1) ఇతర ఆంధ్రము కలిగి యున్న పట్టికలను చుట్టరావివారు తాలూకాలోనియు, యూనియనులు, పంచాయితీసభల అధ్యక్షులు, నుండియు వచ్చి యీ సభివారు గవర్నరుగారికి సలహా ఇచ్చియున్నారు.

(2) ఈ రాష్ట్రమునందు వీరుదములు ఇతర గోరవములు పొంది నన్ను తన వారసుములకు ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి పంపునపుడు గవర్నరుగారి కీవిషయమై సలహా ఇచ్చుటకు శాసన సభ్యుల ఉపసభ్యులతో కేర్పరుపవలయు నని సభివారు కోరుతున్నారు. ఇట్టి తీర్మానమునే ఉపపాదించిన మని శాసన సభ్యులకు సి. వి. వెంటింగువలెయుగారు నోటిసు ఇచ్చియుండిరియు ఈ తీర్మానము సుపాదించబడవలెనని గవర్నరుగారు ఉత్తరువిచ్చియును తెలియుచున్నది. కామరావుగారు తీర్మానమునకు ఏమి పట్టునో?

ప్రశ్నలు

1921 సంవత్సరం జననీ నుండి 1922 సంవత్సరం మార్చి వరకు గవర్నరుగారు పర్యటనములకొర కంటిపాము ఖర్చులయినది, ప్రభుత్వసభ్యులకు మంత్రుల పోషణముల క్రింద ఎంత పోషణ ఖర్చులయినది, శాసనసభ్యుల ప్రయాణపుటలైలు కొరకు ఎంత పోషణ ఖర్చులయినది వివరములు తెలుపవలయు ననియు కామరావుగారు ప్రభుత్వమువారిని ప్రశ్నించెదరు.

ఎట్టిటల్లందు పిల్లు, ఇరవేను పిల్లు, పర్మమెంటు బాండు పెట్టిల్లులు పిల్లు శాసనసభయందు ప్రభుత్వమునా రెండు ప్రవేశ పెట్టెదనియు, స్థానిక స్వపరిపాలనసంఘముల ఎన్ని కలసందర్భమున గడవిన సంవత్సరము ఈ సంవత్సరమున సివి లుకోర్టులందు ఎన్ని విత్తనలు దాఖలు చేయబడె ననియు, కృష్ణానదిపై డెల్టా క్రిందిభూములను డెల్టాభూములక్రింద పేర్కొనబడు విధించిన పన్ను విషయమై రైతులు పంపిననష్టపై ప్రభుత్వమునా ఏమి ఉత్తరువులను ప్రకటించినవియు, గోదావరి ఆనకట్టను గడవిన సంవత్సరము మే నెలవరకు మూసియుండుటపై రైతులకంత నష్టము కలిగెనో ప్రభుత్వమునా గమనించి రాయని కె. గోపాలకృష్ణయ్యగారు ప్రభుత్వమువారిని ప్రశ్నించెదరు.

దేశీయ వార్తలు

ఆంధ్రభారత కాంగ్రెసు ఖిలాఫతు ఆలోచించున సంగతులు - కలకత్తాలో విచారణ సంజాయిలో తీరును

డాక్టరు మణిలాలుగారు చెన్నపురి హైకోర్టువారు పంచకొరి జైన్ గారిపై మానవత్వపు కేసు

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

ఆంధ్రభారత యువేదమహాసభ - ప్రదర్శనము - వివరములు

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుకార్యసంఘసభ యూనెల 20 వ తేదీని రామండ్రిలో జరుగును.

ఆజ్ఞాల్లంఘనసంఘము

కలకత్తా విచారణ

5 వ తేదీని ప్రారంభమగుట

కాంగ్రెసు విచారణసంఘమువారు కలకత్తాలోని 5 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2-30 కు విచారణ ప్రారంభించిరి. మంగళాష్టమి కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుడు మాదయాలసాగుగారును నితరకాంగ్రెసు ఉద్యోగులును నితరప్రముఖులును గూడ సాక్ష్యులయిరి. ఇందుమించుగా ఏకాభిప్రాయము గలవారిని పలువుర తేక కాలముదే విచారణ చేయు పద్ధతి అవలంబింపబడెను. 6 వ తేదీని గూడ విచారణ జరుగును. ఆ సాయంత్రము డార్జిలింగు మెయిలులో బయట తేరి గోపాల్ కి వెల్లుదురు. అచట ఆసాముపముఖులు సాక్ష్యులయ్యెను. ఆసాము నుండి మరల కలకత్తాకు వచ్చిపట్టుకునాడ ఆనందమునాథో సాక్ష్యము పుచ్చుకొందురు. ఆపుడు సంఘమువారు కలకత్తాలో కొడునోలు లుందురు. పిమ్మట పాట్నా కో రీసారు ప్రముఖుల సాక్ష్యమును పుచ్చుకొందురు. పాట్నా నుండి గయను ప్రయాగను ఢిల్లీకి వెళ్లెదరు. నివేదికను 15 దినములలో పూర్తియగునని నాయకుగారు తెలిపిరి. వాకిం అజ్ఞులుభూమి గాక బంధువులతో నోకిరిక జబ్బుగానుండుటచే వారిపుడు కలకత్తాలో నున్నాడు.

5 వ తేదీ రాత్రి 10 గంటలవరకు విచారణజరిగెను. బాధ్యుడు జి. ఎం. వేనుగుప్తగారు మున్నగువారి సాక్ష్యము ముగిసినది. 6 వ తేదీ ఉదయము 10 గంటల సేపు విచారణ జరిగినది. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము, కెంగాలు కాంగ్రెసు విద్యాభివృద్ధికార్యదర్శులును మిరువాపురు మైమన్సింగు కాంగ్రెసు సంఘముల ఉపాధ్యక్షులును సాక్ష్యులయిరి. రెండు గంటల మాత్రమే విచారణ గొని వారు మరల విచారణ ప్రారంభించిరి. క్రిమి హేమ ప్రభుత్వమునాథాకు (క్రిమి ఉపాధ్యక్షుడు, క్రిమిమాధ్యక్షుడుగా (ప్రీలు) ముగ్గురును సాక్ష్యులయిరి. ఇందు మొదటివారిద్దరును కాంగ్రెసు విషయము లందును మాతాజీవి గారు సాంఘికవిషయములందును పని చేయుచున్నాడు.

ఖిలాఫతు విచారణసంఘము

5-వ తేదీ సాయంత్రము 6 మొదలు 8 వరకు ఈ సంఘమువారు విచారణచేసిరి. 6 వ తేదీని గూడ విచారణచేసి 7 వ తేదీ ఉదయమున చిట్టాంగు మెయిలులో పిలవబడుట వెళ్లెదరు. అచట 8, 9 తేదీలను విచారణచేసి కమలాకు వెళ్లెదరు. అచట 10-11 తేదీలను తూర్పుబంగాళము క్రిమిధులందరును సాక్ష్యులయ్యెదరు. 12 వ తేదీ సాయంత్రం సంఘమువారు మరల కలకత్తాకు వచ్చెదరు. 13 వ తేదీనిగూడ మరల విచారణ జరుగవచ్చును. సంయుక్త రాష్ట్రముల ఖిలాఫతు సంఘమునకు వెనుక సభ్యులగునాండేన యిస్మాయిలుగారు కలకత్తాకువచ్చి 7 వ తేదీని సంఘమువారిని కలసికొందురు. 8 వ తేదీ ఉదయమున 4 గంటలసేపును మధ్యాహ్నము 8 గంటలసేపును విచారణ జరిగినది. ముగ్గురి సాక్ష్యము మాత్రమే ముగిసెను. 9 వ తేదీ రాత్రి 9 గంటలకు మరల విచారణచేసి 7 వ తేదీ ఉదయమున సభ్యులు కలకత్తానుండి బయట తేరి వెళ్లెదరు.

శక్తిపుత్రి సాంసాదకునకు శిక్ష

మేజిస్ట్రేటు సమావేశమైన నను కేసులో శక్తిపుత్రికా సంపాదకునకు (అపహరణదార వారప్రతి) 2 వ నెలపైదెడలు వేయబడెనని కరాచినుండి రింజివార్త వచ్చెను.

డాక్టరు మణిలాలుగారిలేఖ

చెన్నపురి హైకోర్టువారి ప్రత్యుత్తరము

చెన్నపురి రాజధానిలో న్యాయవాదిగా పనిచేయుట కనుమతంబలే ననియు తన ప్రవర్తనమును తెలియ గోరినవో ఎస్. క్రిమినానయ్యగారు, గం. లలుఖాయిసా (బాంబాయి హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి) వేంకటపతిరాజు (ఫిజీ సంఘమున ప్రభుత్వనియమిత సభ్యుడు) గార్లలో వెదకినై కను గొనబట్టునని డాక్టరు మణిలాలుగారు చెన్నపురి హైకోర్టు రిజిస్ట్రారుకు వ్రాయుగా మిమ్ములనుగూర్చి ఫిజీదీవుల హైకోర్టుకు వ్రాసెదము. ప్రత్యుత్తరము వచ్చిన పిమ్మట మీకు దత్తెనదమని రిజిస్ట్రారు మణిలాలుగారికి బదులు వ్రాసెను. మణిలాలుగారు ఫిజీదీవులలో భాగతీయలపక్షి యూని పనిచేసినందుల కనుక ప్రభుత్వోద్యోగులాయనను బహిష్కరించి యుండిరి. తరువాత మణిలాలుగారు న్యాయజులతో, న్యాయవాదిగా పనిచేయునోరైకారణమువలననే వారు గూడ ననుమతి సేయలేదు. ఇప్పుడు చెన్నపురి హైకోర్టుకు వ్రాయుగా శేకమునందున్న ప్రముఖుల నకు గ క ఫిజీ హైకోర్టు వారికి వ్రాసి కమని రిజిస్ట్రారుకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. మణిలాలుగారు ప్రతిజూల భాషముగలిగిన ఫిజీ తెల్లవా రాయన కనుమలముగ నెల వ్రాయుచునో మణిలాలుగారు లండినమిడిలు లెంపలు బాధిస్తునో, కలకత్తా హైకోర్టులో బాధిస్తునగా చేరియిండిన ఫిజీలో న్యాయవాదిగా పనిచేసి చాలభవము బాధించునుండే వనటిరెల్లవా రిస్సాకుపుత్తెరి. 1916లో ఫిజీ హైకోర్టువారు మణిలాలుగారిని కమినానకుగా నియమించిరి. అచట మణిలాలుగారు ఆరు నెలలు కమినానకుగా పనిచేసెను. ప్రభుత్వ న్యాయవాదిగానచట వోక కేసులో వాడించెను. 2 వ కేసులో ప్రతివాదియగు భారతీయులతో కేసును తాను నేతిముద్ర వేయలేదనియు మణిలాలు గాక సోదరతీవేసెననియు ఫిజీలో కోర్టులో వాడించగా మణిలాలుగారు త్రిమ ప్రతివర్తన గల వారనుట కిట్ల సంకేతమును తేదీ వి ఫిజీలో వెనుక అడ్వకేట్లు జనరలుగా పనిచేసిన కనడాదేశీయుడగు యింగ్లీషు బాధిస్తున డాక్టరు బ్రహ్మగారు కోర్టులో స్పష్టముగా చెప్పెను. ఈసంగతులు చెన్నపురి హైకోర్టువారు గ్రహించవలసని యొకరు నిల మునుండి స్వరాజ్యకు వ్రాసిరి.

మంగింబాకంలో ఖద్దరు పరిశ్రమాభివృద్ధి

చెన్నపురి మంగింబాకంలో నిపుడు చాలమంది ఖద్దరును తయారుచేయుచున్నారు.

రెండుకాట్టములకర్మాగారము లేర్పరుపబడినది. ఈ పిర్మాటుజరిగి కొద్దికాలమే యైనను అనేకకళముల స్వనిర్మిత బట్ట లచటనే యుచున్నాడు. వియంబు చూచినను కాట్టముల స్వనిర్మితమగుచున్నది. శ్రీ లక్ష్మణ్ ప్రేమతో నూంకడుకు యున్నాడు. కలికలేని ఖద్దరు మంగింబాకములోనే తయారగుచుండుటచే ప్రజల చాల సంతసించుచున్నాడు. అద్దవిడ సోదరులు గూడ ఆభిమానముతో ఖద్దరు తయారుచేయుచున్నారు. కొందరు సేవాపరులు ప్రతి ఆదివారమును ఖద్దరునుమ్ముచున్నారు. గాంధీజీదినమున ప్రజల ప్రాగ్నలుచేసి ఖద్దరును కొనుమిన్నాడు. ఈవిషయమున శ్రద్ధతో పనిచేయుచున్న హెచ్. నాయుడు, కృష్ణమూర్తి, ఎస్. ఎస్. వీరసామయ్య, కేశవులు నాయుడుగార్లు ప్రశంస నియులు. చాకలులను కట్టుపనివారుగూడ ఖద్దరుబట్టలను చాల మెచ్చుకొనుచున్నారు అని సి. యి. రాజంగారు స్వరాజ్య పత్రికకు వ్రాసిరి.

సింధిసుకూరు పత్రిక కేసు

సింధిసుకూరుపత్రిక సంపాదకునిపయి తేబడిన మానవత్వపు కేసులో సంపాదకుడు మహాపణ చెప్పినందున కేసు కొట్టివేసి

SECRET

అఖిలభారతాయుర్వేద మహాసభ

పదమూడవ సమావేశము

ఈనెల 6 వ తేదీ మధ్యాహ్నము రాజమహేంద్రవరమున చింతాపణి నాటకశాలలో నీ మహాసభ ప్రారంభమైనది. నాటకశాల ముగ్గుగా నలంకరింపబడినది. ముద్రాధ్వజము వైద్యులను హాజరును తెల్పుచుండి సభకు వచ్చిరి. 100 ప్రతినిధుల పేర్లు నమోదు చేయబడినది. సభాధ్యక్షుడు వైద్యపంచానన కృష్ణ శాస్త్రి కవడేగారికి ఘనముగ స్వాగతముసంపాదించెను. సన్మాన సంఘాధ్యక్షుడు న్యాయతి నుబ్బారావు పంతులు బి. వి. బి. ఎల్. గారు స్వాగతోపన్యాసమును చేసిరి. (ఇది శనివారము ప్రతీకలో ప్రకటింపబడినది) పిమ్మట అధ్యక్షుక నియోజనము గ్రహమును జరుపబడినది. సభ జయప్రదముగ బయటవలెనని కోరుచు సభకు రాజాలసందుకు విచారమును తెలుపుచు కవి రాజయ్యామి భూమణరాయ, కవిరాజయ్యాగొంద్ర నాథసేను, కవిరాజయ్యాగొంద్ర నాథసేను (కలకత్తా), శర్వానంద (లాహోరు), గార్లగు గోదావరి జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుడును పంపిన తంతి వార్తలను సన్మానసంఘ ఉపాధ్యక్షుడు ఆచంట లక్ష్మీపతి గారు చదివెరి. పిమ్మట అధ్యక్షుడు గీర్వాణ భాషయందభ్యుత్పన్నాసమును చేసెను. అధ్యక్షుకోపన్యాసము చేపు ప్రకటింపబడును. పిమ్మట విషయ నిర్ధారక సంఘసభ్యుల నియోజనము జరిగెను.

రెండవరోజు

6 వ తేదీ ఉదయము 8 గంటలకు మరల సభ ప్రారంభమైనది. నాడీపరీక్ష, త్రివేదతత్వము, వనమాలికలు, శ్రీల వ్యాధులు, కష్టవ్యాధి చికిత్స, ఆయుర్వేద మహిమ మున్నగు విషయములను గూర్చిన వ్యాసములు చదువబడినవి. మరల నానా మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు సభ జరిగినది. మహామండలి గణితశ్రీనివాసరావు చదివెను.

మూడవరోజు

7 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2-30 కు మరల సభ జరిగినది. ధన్వంతరిపూజ జరిగిపిమ్మట అధ్యక్షుడు నాలుకతీర్మానముల నుపపాదించెను. అతీర్మానము లామోదంబుడెను. (1) ఆయుర్వేద వైద్యశాలల నేర్పించి ఆయుర్వేదము సభ్యసంపదలవిన విద్యార్థులకు విద్యార్థివేతనముల నొసంగు లోకలబోర్డులవారిని మున్దినీమలు సంఘములవారిని యీ సభకు రిభింపించుచున్నారు. (2) ఆంధ్రదేశమునందలి యితర స్థానిక సంఘములవారు గూడ నిటులే సహాయముచేయవలెనని యీసభవారు కోరుచున్నారు. (3) గ్రామములలో ఆయుర్వేద సిద్ధాంతము ననుసరించి ప్రజలకు ఆరోగ్యవ్యాధి నిరోధక విషయములను బోధించుటకు ఆయుర్వేద మహామండలివారి కేర్పాటు చేయవలెను. ప్రజలు మహామండలివారి ఉపదేశముల ప్రకారము నడుచుకొని ఆరోగ్యవంతులుగ నుండువలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు. (4) ప్రస్తుతము ప్రతిపండులమునను ఆయుర్వేద విధానము ననుసరించి చికిత్స చేయుచున్న వైద్యుల ఒట్టికను సిద్ధపఱచి దానిని మహామండలివారు ప్రకటింపవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

విరాళములు

పితామహం మహారాజావారు

ఆరువందలు విరాళ మొసంగుట

ఈ మహాసభకు శ్రీ పితామహం మహారాజావారు ఆరు వందల రూపాయలు విరాళ మొసంగిరి.

ఇతరులు

బొబ్బిలి మహారాజావారు 100 రూపాయలును, ఉండూరు రాజావారు 50 రూపాయలును సన్మానసంఘమునకును ఆయుర్వేదాచార్య రామేశ్వరశాస్త్రి (గ్వాలియరు) గారు మహామండలికి 50 రూపాయలును విరాళముల నొసంగిరి. డాక్టరు లక్ష్మీపతిగారు సభలో కలిసిరి. విరాళముల నిచ్చిన వారి కందరికినీ సభవారు కందకము లావరించిరి.

ఆయుర్వేదకళాశాల విద్యార్థిసంఘము

చెన్నపురి ఆయుర్వేద కళాశాలయందు వైద్యవిద్య నభ్యసించినవారు పలువురు రాజమహేంద్రవరమున సమావేశమై ప్రాతవిద్యార్థిసంఘము నేర్పించిరి.

ఆయుర్వేద ప్రదర్శనము

రాజమహేంద్ర మ్యూజియంహాలులో 6 వ తేదీ వుదయము 8 గంటలకు ఆయుర్వేద ప్రదర్శనమును గోదావరిజిల్లాజడ్జి దివానుజరపించి ఎం. ఎస్. త్యాగరాజయ్యగారు ప్రారంభించిరి. మొదటభూయాపట మెత్తబడినది. వ్యాధితి నుబ్బారావుపంతులు, వైద్యపంచాననకవడే, డాక్టరు లక్ష్మీపతి, గోపిశెట్టి నారాయణ స్వామినాయకుడు, కంచుమర్తి రామచంద్రరావు, దివానుజరపించు చిత్రపు వెంకటాచలంపంతులు, గార్ల ముగ్గునవారు ప్రదర్శనమునకు వచ్చిరి. ధన్వంతరిపూజ జరిగిపిమ్మట ఆయుర్వేద భూషణనోర రామశాస్త్రిగారు (బెజవాడ) ప్రదర్శనావశ్యకత,

13 వ అఖిలభారత ఆయుర్వేద సమేళనము

(మా స్వకీయ విశేషినినుండి)

రాజమహేంద్రవరము, ఆగస్టు 8:—పదమూడవ అఖిల భారత ఆయుర్వేద వైద్యసమ్మేళనము మిగుల అత్యుత్సాహమున నేడు మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు శ్రీ గున్నేశ్వరరావు గారి చింతాపణి నాటకశాల (రాజమహేంద్రవరము)లో సమావేశమయ్యెను. సభాధ్యక్షము మిగుల రమ్యముగా ఖద్దరు బండా లతోను, కాగితపు గొలుసులతోను, మనోహరుల వైద్య మహాపురుషుల నామములు పటములతోను, అలంకరింపబడినది. భకనము సంప్రదించు ప్రతినిధులతోను, ప్రేక్షకులతోను నిండినది. అధ్యక్షుని ఉత్సాహముతో బాండు పాయిడ్స్ములతో ఉరే సంపుచేసి సభాధ్యక్షమునకు గొనివచ్చిరి. అంకట ఎల్లరును లేచి తమ రీతిని గౌరవించిరి. ఆ భివ్యవేశ్యుని ప్రవక్తమాలాల కృతుని చేసిరి. వైద్యవశ్యులు కవిరాజులు యితర మహాపురుషులు, ఉద్యోగములు పురస్కరములు దయచేసిరి.

వచ్చినవారిలో నీక్రిందివారు కొందఱు:—వైద్యరాజ సవాతవ నానుడేవభావే (పూనా) భివగర్భాంగధరశాస్త్రి జోషి (పూనా), ఆయుర్వేదాచార్య వైద్యభూషణ పురుషోత్తమశాస్త్రి (నానాల్, పూనాజిల్లా) ఆయుర్వేద విశారద గోవిందశాస్త్రి వడ్డేకర్, వైద్యభూషణ నామనశాస్త్రి ధాతార్ (ఇయోలా, నాసిక్ జిల్లా) డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు (చెన్నపురి) డాక్టర్ ఎన్. మాధవ మీనకాగారు (ఆయుర్వేద మహామండలి కార్యదర్శి) ఆయు. ఎం. వి. శాస్త్రి గారు మంగళూరు, హాకిం హరిగోవిందజీ (హైదరాబాద్) ఆయు. భూ. యస్. రామశాస్త్రి (బెజవాడ) డి. సీతారామాచార్యగారు ఎ. విజయశారధి అవరగర్. (బందరు) చిలకమర్తి లక్ష్మీ నరసింహముపంతులుగారు (ఆంధ్రకవిశేఖరుడు), గజ విల్లి రామచంద్రరావుగారు (అఖిలభారత కాంగ్రెసులో సభ్యుడు), బి. వి. పండిట్ (నంజంగూడు, మైసూరు) ఆయుర్వేద విద్యార్థి ఆచంట వెంకటరామపండితుడు (బెంగళూరు), కంచుమర్తి రామచంద్రరావుగారు దివాన్ బహద్దరు చిత్రపు వెంకటాచలం పంతులు (రాజమహేంద్రవరం) గార్లు, మమూరు 300 ప్రతినిధులు రిజిస్టరుకావడిరి. శ్రీయత న్యాయతి నుబ్బారావుపంతులుగారు (ఉత్తరానంధ్యప్రదేశ్) తరు యుపన్యాసమును జరిగెరి.

పిమ్మటపంతులు సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు (మహారాష్ట్ర), ఆయుర్వేదాచార్య రామశాస్త్రిగారు (గ్వాలియరు), ఆయుర్వేదాచార్య ఎం. వి. శాస్త్రిగారు (మంగళూరు) కవిరాజ హాకిం హరిగోవిందుగారు (హైదరాబాదు) నామనశాస్త్రి ధాతార్ గారు (పూనా) ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు (మదరాసు) సంస్కృతము, హిందీ, తమిళము, తెలుగుభాషలందును ఉపపాదించి, బలపరుపుగా, వైద్యపంచానన కృష్ణ శాస్త్రి కవడేగారు ఆమెతోత్సాహ కరతాళధ్వనుల సహాసభకు అధ్యక్షత వహించిరి. వారు 44 అచ్చుపత్రములుగల సంస్కృతమున రచియింపబడిన తమ యుపన్యాసమును జదివెరి. సభ్యులయొక్క ఆసందమును బడసెను. మిగుల చక్కగను అనేక గూఢ విషయ గర్భితముగను, రసపురితముగను నున్నట్లు చెప్పబడినది.

సభ జరుగుచుండిన మధ్య డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి గారు యీ క్రిందిరాసుండి వచ్చిన తంతివార్తల జదివెరి. అందు తాము రాజకీయసంఘటన విచారమును సభకు విషయమును తెల్పుచు వ్రాయబడినది. కవిరాజ యామిని భూషణ రాయ్, (కలకత్తా) కవిరాజ జోగింద్రనాథసేను (కలకత్తా), లవణానందగారు (లాహోరు) ఆయుర్వేదాచార్య శతగ్రహాలాచారి (నామకల్) వైద్యశాస్త్రి భారతశాస్త్రి యాల్ (మదరాస్) డాక్టరు ఆర్. ఖేద్ (గడగ్), ఎ. సుబ్రహ్మణ్యంపిల్లై (తిరువూర్) టి. ఎస్. పంచాక్షరపిల్లై (తిరువూరు), కవిరాజ భూనంద్రనాథ సేక (కలకత్తా) గోదావరి జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు (కాకినాడ), రాజవైద్య శ్రీరామశాస్త్రి (రెలంగి)

ఒకభిషగ్గృహణము, నాటిపత్తీ శ్లేష్మములకును ఒకపుటకును నల సంబంధము మున్నగువిషయములనుగూర్చి సంస్కృతాంధ్ర భాషలో గంభీరోపన్యాసములనొసంగిరి. జేతయలకాయుర్వేద విధానమునందాసక్తి మరల కలిగినది. దానియందుగల డ్యేవ. మంతరించినది. వైద్యులిదివరకు వైద్యవిషయముల నెవ్వరికిని చెప్పక భేషజశ్లేష్మము సార్వకపమచుటచే ఆయుర్వేదవిధాన మిదివరకు అపఖ్యాతికి పాల్పడినది. భగవదనుగ్రహమున నివిధానము ప్రకరమాన మగుగాక అని నుడిచి త్యాగరాజయ్యరవారు ప్రదర్శనమును ప్రారంభించిరి. సన్మానసంఘము వారు స్వయముగ నాటివెంచిన 300 రకముల మొక్కలను నిర్దిష్టధ లోహ భస్మములును మాత్రలును, మూలికలు మున్నగువిషయముల ప్రదర్శింపబడినవి. పూనా మున్నగు మెక్కుపట్టణముల నుండి కొన్ని వచ్చినవి. చెన్నపురి ఆంధ్రప్రదేశ్ వైద్యభాగ్యపీ వారును హాకిం హరిగోవిందజీ (హైదరాబాదు) గారును కొన్నిటిని పంపిరి. ప్రాచీనాయుర్వేద గ్రంథములు మున్నగునవి హైదరాబాదు మైసూరు చెన్నపురి కాకినాడ, రాజపుటానా భరంపురం మున్నగు చోట్లనుండి వచ్చెను.

తెజి స్టేటి వు ఎస్సంబ్లీ

సిమ్లా, ఆగస్టు 4.—వైసభలో 18 తీర్మానము లుపపాదించబడును. ఇందులో ఏతీర్మానములైన ప్రభుత్వమువారు నిరాకరింపవచ్చును ఎం. కే. రెడ్డిగారు 5 తీర్మానముల నుపపాదించెదరు. మిస్టాగాను మానుతీర్మానములు: ఇండియన్ వైస్ములో కవిమనుహోదా ఉద్యోగులను భారతీయులను నియమించు విషయమై జరిగిన విధానమునంతను తెలియజేయవలెనని కే. సి. నియోగిగా రడిగెదరు. ఇండియా గవర్నమెంటువారికిని ఇండియా కార్యదర్శిగారికిని ముందు పక్షమున పాలనవిధానమును గూర్చి జరిగినభవమును తెలియజేయవలెనని కేమగిరిఅయ్యరుగా రడిగెరి. ఉరియాభాషను మాట్లాడు అన్ని రాష్ట్రపు ప్రదేశములను బీహారు ఒరిస్సా, మద్రాస్, బెంగాల్, మధ్యరగజాంలలో నున్న ప్రదేశముల నన్నిటిని తేల్చి ఒకేప్రభుత్వముగ్రంద తేల్చవలెనని బాబూ బ్రూజో నుండరదాసుగారు తీర్మానమునుపపాదించెదరు. భారతీయులను వైస్ములో తేల్చుకొను విషయమైనాడ జరిగినవిషయమును తెలియజేయగోరెదరు ప్రభుత్వపాలిత రైల్వేల కకు ఖర్చువిషయముల దెలియజేయుటకును తగ్గించుటకును ఒక సంఘమును నియమింపవలెనని మిస్టాగాను తీర్మానము లుపపాదించెదరు. రైల్వే కర్మాలయములందగ్గర సాంకేతిక విద్యాపాఠశాలలనుగూడ మెకానికల్, టెక్నికల్ ఇంజనీర్లను తయారు చేయుటకు నెలకొల్పవలెనని తీర్మానము నుపపాదించెదరు పూ రీ పట్టణము లో బ దాదం దా లో మూడవ తరగతి టి కె గ్లట్ల నీ యు వ లె న ని తీర్మానము నుపపాదించెదరు. ప్రయాణికుల సౌకర్యార్థము ఇంటర్వీడి ఎటుతరతి బండ్లనుగూడ ఇప్పుడు తేనివోట్ల వేయవలెనని వజీబుద్దీన్ గారు గోరెదరు. ప్రభుత్వోద్యోగములకు నియమించునపుడు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము నలంబించుచు యోగ్యత, సామర్థ్యమునుబట్టి వ్యక్తులను నియమింపవలెనని జయంతి రామయ్యపంతులుగారు తీర్మానము నుపపాదించెదరు. కేంద్రప్రభుత్వమునారికి రాష్ట్రీయప్రభుత్వమువారి కుచలనిన మొత్తపుష్కలలోనుండి రెండుకొట్ల రూప్యములను తగ్గించి ఆమొత్తమునతిగ్గించుటకులన గల్గినలాభమును మద్రాస్, సంయుక్తరాష్ట్రములు పంజాబులకు ఉత్తరము ఒకరినుండి ఇంకోరికి ఇచ్చు నియంధనలను కానము కలుగజేయవలెను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యంతర్గతముగ న్య పరిపాలనాధికారముగల అధినేతజిల్లా ఇండియాపట్ల జూపు భావములనే ఇండియాప్రభుత్వమువారు అధినేతములకట్ల జూపవలెనని ఎం. కె. రెడ్డిగారు తీర్మానము నుపపాదించెదరు. రెజిస్ట్రేటివు, ఎస్సంబ్లీ, రాష్ట్రీయ కానసభలు మూడేండ్లకు బదులు 5 ఏండ్లకుర ఊండవలెనని నూచించెదరు. పరిపాలనా వ్యయ భారమును తగ్గించుటకు నెల 1 కి 500, ఆసాంతములు జీతములను అన్ని ఉద్యోగములు ఇకముందు నిర్ణయించవలెను. ఇండియాలో సరిచేయుటకు రిప్పింపబడిన యూరొపియనులకు ఇచ్చు అధినేతపుభ్యుతిని ఆతని కిచ్చు జీతములో 1/3 శంతుకు మించకుండ నీయవలెనని ఇంకోక తీర్మానము నుపపాదించెదరు.

ప్రస్తుతిమందున్న ఉద్యోగుల జీతములను 500 రూప్యములకు తక్కువగాకుండ 2/3 శంతులు తగ్గించవలెను.

రంగూన్ లో క్రొత్తగ నెలకొల్పబడిన రాచకీయ సంఘమువారు భారతీయులు బర్మావాసులలో సహకారము నుండవలెనని గోరుచు జేసరలు బర్మా సంఘసభలో ఇండియన్ అసోసి ఏషనువారు కలిసి పనిచేయవలెననియు తీర్మానించుకొనిరి. ఈ ఉభయపక్షములవారును బర్మా రాష్ట్రములోనున్న భారతీయుల వాక్కులను కాపాడవలెను. ఈ సంఘాభిప్రాయములతో ఏకీభవించిన భారతీయులనుమాత్రమే కానసభలకు ఒటునిచ్చి బంపవలెను. భారతీయులు కానసభలకు పావలెను. ఈ కార్యక్రమము అంతయు ఇండియన్ ఎస్సెషియల్ వారి సభయందు జరిగెను.

తెనుగు కాలికో బైండు
సివిల్ ప్రాశీడరు కోడ్ 5 0 0
క్రిమినల్ ప్రాశీడరు కోడ్ 6 0 0
ఇండియన్ పీనల్ కోడ్ 3 0 0
శతకతత్వావళి (గ్లెజు) 2 0 0
సుమతి, సరసింహ, వేమన, విడిగా 0 2 0
శృంగార రత్నశతకము 0 3 0
వేణుగోపాలశతకము 0 3 0
కాళహస్తి లింగశతకము 0 3 0
రామలింగేశ శతకము 0 3 0
విక్టోరియా డిపో,
మెలాపూరు - మదరాసు.

ని రా క రణా వ ల ం బు ల ను బె ద రి ం చు ట్ట

కావున యీ విషయముల నన్నిటిని చక్కగ గమనింపవలెను
యందును బట్టి భారతదేశమునందు ఆహారపదార్థముల భరణు అధిక
ముగ పెరిగిపోయినది. ఇదికాక ప్రియదర్శిలు అధికమువేయ
బడినది. ఈవిషయము ఇంగ్లీషువారుగ్రతి సహాయముగ్రతి కలది
అలాగనించి భారతదేశమునకు సెళ్ళకలచినవారికి ఇట్టి యాబ్బుదుల
వలని కష్టములను తిందుటకై ఆంగ్లేష్వివాలులు చేయుచున్నా
రు. ఆంగ్లేష్వివాలునకుల నిరుద్యోహమును ఆంధ్ర మొందిండుటకై
తగ్గవర్సాటు లానగట్టు ముఖ్యము.

నూతన శాసనసభలు

నూతన శాసనసభలు స్థాపించుట కొన్ని ప్రశ్నలను సృష్టించినవి. ఈ సభలు సర్వమునకు చేరివారు ప్రభుత్వమునందు గాఢాభిప్రాయములను పలుకుచు నున్నారు. ప్రతిరాష్ట్రమునందును నూతన శాసనసభలను ఏర్పరచుటకు సంఘసభ్యులున్నారు. వీరు చేయుచున్న పనులు అధికముగ నున్నవి గాని సహాయము చేయుటకు భార్యదత్తులు కూడ లేరు.

భావోద్బుధులు:—ప్రభుత్వ కార్యదర్శులు లేరా?

ప్రభావము:—గౌరవనీయులగు సభ్యునికి ప్రతి ప్రశ్నకు విషయములు చక్కగ తెలిసియుండిన ఇట్టి ప్రశ్న అడిగియుండదు. ప్రభుత్వసభ్యులు కార్యనిర్వహణమునకు కార్య నిర్వహణకు అవసరము. పార్లమెంటు లయందు ప్రశ్నలు ప్రశ్నలతో గుప్తత్య తీరము లిచ్చుట విచిత్రమార్గాలములు చెప్పుచుండుట మంత్రులపని. భారత దేశమునందు కాంగరేషన్లు ఈ పని అధికముగ పెరిగిపోయినది. ప్రభుత్వసభ్యులు ఎట్టి సహాయము లేకనే యీ పనులను నిర్వహించుచున్నారు. కాని వారికి సహాయము చేయుటకు అవసరము. ఇచ్చితరులేనే భారతదేశమునందు అందరు పెక్కిరి లను నిడమింతుట అవసరము.

అశాంతి

భారతదేశపు పరిస్థితులు తృప్తికరముగలేవు. అయినను విద్య అధికముగ వ్యాపించుచున్నది. ఇతరదేశములందలి రాజకీయ పరిస్థితులకు, భారతదేశపు రాజకీయనాతావరణమునందు కొంత మార్పులు గలుగుటయందెట్టి ఆశ్చర్యములేదు. అశాంతి ప్రపంచమునందు. అయినను అభ్యర్థము చేసినవలెనే అవసరములేదు. భారతీయులకు బ్రిటిషువారిపట్ల అసూయతాభావము అధికమైనదియు, బ్రిటిషు పరిపాలనను ను వారు త్యేషించుచున్నారనియు ఇది విస్తృతముగా చక్కమనియు తలచుట తప్పు. మిగిలినవిషయమును గమనింపవలెను. 6 సంవత్సరములు నిలిచియుండిన కొలైలవనప్రభుత్వ మిదియే యువవిషయమును మీరు గమనింపవలెను.

కమాండరు కెన్సర్:—తెనుగూరి విషయమే?

ప్రభావము:—తెనుగూరుకు ఇంతకాలము నిలిచియుండలేదు. అయినను గౌరవనీయులగు నా మిత్రులకు తెనుగూరి విషయము నాకన్న అధికముగా తెలియును. ఈ అశాంతి ప్రతిదేశమునందున్నది. ఇటలీయందు ఫ్రాన్సునందు ప్రపంచమునందు దంతటను అశాంతి వ్యాపించుచున్నది. కావున అభ్యర్థము చేసినవలెనే అవసరములేదు. ఈ అశాంతికి ఉద్యోగుల బాధ్యత అధికముగాకలదు. ఈ పార్లమెంటు సభవారు సంవత్సరమునకు 2 లేక 3 పర్యాయములు భారతదేశపు విషయములగురించి చర్చనలుచుందురు. భారతదేశపు పరిస్థితులను శ్రద్ధతో గమనించుచుండుటకు మనకు వీలుండదు. భారతదేశపు పరిపాలన స్థాపన ప్రభుత్వవిధానమును అనుసరించుచుండును ఇట్టి పరిస్థితులలో ప్రభుత్వవిధానమును బలపరచుట శ్రేష్టమని మీరు అంగీకరించవలెను. మనమేమిచేసినను ఒక కాఖతో సహా మన తోకము కలుగజేసికొనకూడదు. దాని ప్రత్యేక పలు ప్రయత్నములకు భంగము కలుగునట్లు చేయకూడదు. వారి అధికారములకు సౌకర్యములకు లోపము కలుగునట్లు చేయకూడదు. అకాభి వీధియైన భారతదేశమునందు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమును సుస్థాపితమైనట్లు ఇండియాకో నిలిచి సర్వముగాని.

మన బాధ్యత

భారతదేశమును పరిపాలించు బాధ్యతను మనము వహించుచున్నాము. భారతదేశమునకు దారిద్ర్యపు బాధ్యత, అదేశమునకు కాంతిగట్టు గౌరవమును స్థాపించు బాధ్యత, దేశపు సహజములను కాపాడుచుంచి విదేశీయులబాధ్యత అంతఃకలహములను అణచు బాధ్యత మనము వహించియున్నాము.

వీక్షణము సరే పవిత్రముగా యా బాధ్యతను నిర్వహించుట ప్రతి మౌనాభ్యుదయభర్తయు

* * * * *

వ త్రి కా వ్యాఖ్యలు

వయస్కి

అలహాబాదు, ఆగస్టు 8:—'కామరూప' సభలో 'సివిల్ సర్వీసు'ను గూర్చి లాయడ్ బార్నిగారు చేసిన ప్రస్తావనవిషయము 'వయస్కి' షరతు క్రింది ప్రాయమునది:—సివిల్ సర్వీసు విషయములో ఒకటియే, పంచనలే ముఖ్యముగావు. భావోద్బుధులు, వ్యాపకము, మంచి విశ్వాసములు ముఖ్యవిషయములు. సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులకు అర్హతనుబట్టి ఈయనలను (ప్రతి రాష్ట్రములను ఇచ్చెదరు) నమూనాతో పార్లమెంటువారు సంస్కరణములకు సమ్మతించిరి. చాలవంది భారత రాజకీయజేతలు అతితక్కువగా బ్రిటిషు 'సివిల్ సర్వీసు' ఉద్యోగులు ఇండియానుండి వెదలిపోవలయునని ఆకురతను గనబడుచుచున్నారు. ఈ సంగతి ఇంగ్లాండులో బాధ్యతగల అన్ని కమిషన్లు వారికిని కోపమును గల్గించుచున్నది. సంస్కరణకర్తలయొక్క ప్రయత్నములు వృధా అయినది లేక మరింత చేడుగును కలుగజేసినది భారతీయులే నిశ్చయింపవలసియున్నది.

ప్రముఖ ఆఫ్ ఇండియా

ఇట్లు వాకొనుచున్నది:—లాయడ్ బార్నిగారి యువ వ్యాసము వట్టి అవివేకపు ప్రస్తావన తప్ప వేరొందుగాదు. 1919 సంవత్సరపు సంస్కరణములకు 'పరిశోధనము' (ఎన్క్విరీ) మెంటు (అను విశేషణమును అనుచితము. సంస్కరణములను మనము ఇప్పుడు నెరవేర్చుకలసినవయస్ మిది. మన విధానసభావము 1917 ఆగస్టు మాసములో జేయబడిన ప్రకటనమును నిర్వచించబడినది. ఇండియా దేశమునకు బాధ్యతాయుతప్రభుత్వమును క్రమముగ కలుగజేయుటయే ఆవిధానతత్వము. ఇది ఒక ప్రత్యేకపుష్టానము లేక మెట్టు. మన ఇష్టమువచ్చినట్లు పరిశోధన గావించుటకును, విధానములకును వీలులేదు. మనము అంగీకరించిన గమ్యస్థానమును జేరుటకు ఇది నిర్దేశముగ మెట్టు. ప్రాయశః లాడడ్ బార్నిగారియభిప్రాయ మిదై యుండవచ్చును. అయినను భావోద్బుధులు లేకపోవుటచే ఇంత స్పష్టముగా జెప్పలేకపోయెను. కాని వింటర్ ఫ్రెంచు లాయడ్ బార్నిగారిని సరి అయిన త్రోవకు వీలుకలవచ్చిరి. తన అప్రమత్త ప్రస్తావనమును ఒక్క కొని వింటుంటుకా ప్రభువు హెచ్చరికను గురించి తన వివేకమును లాయడ్ బార్నిగారు గనబరచిరి.

'బొంబాయి క్రాంతి'

వి. సి. ఎన్. ఉద్యోగులు సర్వకాలము భారతదేశమునకు యజమానులుగ నుండవలయునని లాయడ్ బార్నిగారి యభిప్రాయము. తనమట్టుకు మాంటాగుసంస్కరణములను త్రికరణకుద్దిగ ఆమోదించుటలేదు. భారతదేశరాజకీయము లన్నియు తమ స్వలాభము నిమిత్తము ఉపయోగించుటకును, అటు లుపయోగించుకొని తమ చర్చను సమర్థించుకొనుటకు అనుకూలముగ నుండుటకు చరిత్రకపార్థము గల్గించెను. బ్రిటిషు రాజ్యాంగ వేత్తలవెదరింపులకు భారతీయులు భయపడుకాలము పోయినది. తమదేశములో తమ అధికారమునే చెలాయించి తమదేశమునకు తామే అధికారులుగ నుండుటకు భారతీయులు శ్రమిస్తున్నారే. వారి సంకల్పమును అవినీతియను గల వైనికనహంబులు మాన్పజాలవు. తాము సంకల్పించుకొన్న స్వరాజ్యమును సాధించువరకు అహింసాయాతమగు అసహాయోద్యమమునుండి తమ దృష్టిని వారివారాదులు అడ్డుపడినను మరల్చరు. స్వరాజ్యము వారిహక్కు. బ్రిటిషుదేశీయులు దానిని ఇచ్చుటకు దయాధర్మ భిక్షము గాదు. సహాయవారు లేంతకాలము ఇంకను ఇట్టి న్యూనతకు, పరిభవమునకు లాస్తై సహించియుండెదరు? ఇంకను ఎంతకాలము తమ దేశమునకు ఇట్టి పరిభవము గలుగుచుండ ఉత్తరవాదులై యుండెదరు?

దేశభావప్రతికలు గూడ బొంబాయి క్రాంతికి ప్రతికమార్గమునే త్రొక్కినవి.

'ప్రీమియర్'

కామరూపసభలో లాయడ్ బార్నిగారు 'సివిల్ సర్వీసు'ను గూర్చి యువవ్యాసించి తమ అభ్యుక్తమును వెల్లడిజేసికొనుటయే గాక ఇంగ్లాండునకును, సామ్రాజ్యమునకును కళంకమును దెచ్చివెట్టి అపచార మొనర్చినవారైరి. లాయడ్ బార్నిగారి యువ వ్యాసమునకు ఇదివరకే ప్రశ్నార్థమున్న అసంతృప్తి మరింత ఇనుమడించును. సంస్కరణ బాధ్యతాయుతప్రభుత్వమును ఈ మధ్య అంతర్వలకులేకనే ఒకేమారు కలుగజేయుట కవకాశము లేర్పడును. అంతయుగాని ఎత్తుప్రమాదజనితము గానేందు.

సివిల్ మిలిటరీ గెజెటు

ఒకజాతి రాజకీయజ్ఞానప్రతిభాసంపత్తినిబట్టి బ్రిటిషు ప్రజలు కొంత స్వపరిపాలనమును ఇచ్చుటకు నిశ్చయించిన, సామ్రాజ్యము దెన్నడును ఇంతవరకు ప్రవేశపెట్టిన ఈ పరిశోధనమును ప్రవేశపెట్టుటకు సంసిద్ధులైనపుడు ఈ పరిశోధనము జేయుటకు బాధ్యతగల పరిపాలకులకు ఈ పరిశోధనమునకు విముక్తిగాంచు ప్రజలు కృతజ్ఞతను జూపవచ్చును. తమతోడి జేరియున్న చేయూత నొసగి సానుభూతిని జూపవలయును. కొందరు తమయందు నిరంకుశపరిపాలనము మూర్ఖత్వనియంతలుల జేసికొనవచ్చును. ఇతరులు ఆ నిరంకుశపరిపాలనమును అరికట్టుటకు గోరవచ్చును. కాని పరిపాలనమున కంతకు ప్రాజాధికారమైన సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులను మొదలు అనలే నశింపుజేయగోరుట అరాచకమును అపేక్షించుట యగును.

ఏ. వి. సేనుగారు, బ్యాంక్స్

లక్నోపురపు 'లివర్లీ' తన ఆధ్యక్షులగు ఏ.వి. సేనుగారు ఇట్లు తమ అభిప్రాయమును ఇండియాకో డెయిలీ తెలిగ్రాఫు పత్రికా ప్రతినిధితో వెల్లడిజేసిరి. సివిల్ సర్వీసును గూర్చి లాయడ్ బార్నిగారు జేసిన యువవ్యాసము సంస్కరణముల నిరసముగ క్రమాభివృద్ధిని గాంచునను నత్యుక్తమును తొలగించుటకు అవకాశ మేర్పడుటకు జేసినదగును. ప్రస్తుతమందు ఏర్పాటుజేసిన సివిల్ సర్వీసువారి అంశాంశమును పింఛనులు చాలవనుట అన్యాయము. ఈ పరతులప్రకారము ప్రపంచములో ఎవటైనా ఇట్టి పింఛనులను పుచ్చుకొన్న వారైతే నాకుండువా యనిరి.

అలహాబాదు సభలు

కలకలము

అధినివేశపు భారతీయుల సమన్వయసూక్ష్మియు బట్టుకల గల గర్భులు ఉద్యోగమును మరల ఇంకను 5 సంవత్సరములందువలయునని యోచించుటకు నిష్పాదించుటకు సభ జరిగెను. భావోద్బుధములు అంతయు రసాభాసయ్యెను. వర్షము విస్తామముగ కురియుటచే సభ్యులు చాలవంది రాలేందున సభ చావుజేయవలెనని సభ జరుగు కామరూప అరగంట అయిన నికర తర్వాత, డి. సి. బ్యాంక్ గారును తెలియజేసిరి. రజా అలీగారు కూడదనిరి. కొందరు అట్లు ప్రక్కను, మరికొందరు ఇటు ప్రక్కను మాట్లాడి గండరగోళమయెను. కుంజ్రాగారును వారి అనుచరులను సభనుండి జారిరి. ఏమి జరుగునది తెలియజేయుటకు సభవారి కొందరి కనిపెట్టుచు జేపిపోయిరి. రజా అలీగారు భావోద్బుధులు మహమ్మదు బేగ్ భానుగారు అభ్యుక్తముగ నుండవలెనని గోరిరి. ఆయన అభ్యుక్తమీరము నడిపించిరి. అధినివేశపు భారతీయులకు సమాన పౌరత్వము నీయవలెనను సూక్ష్మము ఏకగ్రీవముగ అంగీకృతమయెను.

జిల్లాబోర్డు చట్టము సర్వకు మధ్యగరికి సభ జరుగరాదని కొందరు సభ్యులు అభిప్రాయించిరి. ఆవల పక్షమువారు విద్యాస్థులతో మగల సభాభవనమును నింకిరి. వీరిసంఖ్య విస్తారముగ నుండెను. కాంతో తన్నుట, కట్టుటలు గొట్టుట మున్నగు పురులు ప్రారంభమయెను. అభ్యుక్తదేశం ప్రతిమాలినను ఆగలేదు. సభ జరుగవలయునా ఆవలయనా యను విషయము పెట్టుకు పెట్టుకొనెను. సభ ఆపుజేయుటకే ఎత్తువలంది ఇష్టమును జూపిరి. తుదకు సభ ఆగిపోయెను. మేము గెల్చితిమని వారును, మేము గెల్చితిమని వీరును గర్జనజేసిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభ

రాజోవు ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభకు అధ్యక్షునియొజనములను జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీలవారు చిత్తూరునందలి అవ్యవసంఘ కార్యదర్శులకు వెంటనే పంపవలెనని ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘ కార్యదర్శిగారు హెచ్చరించుచున్నారు.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ఖిలాఫతుసంఘము

ఆగస్టునెల 2 వ తేదిన గుంటూరులో ఆఖిలాభారత ఖిలాఫతుసంఘ కార్యదర్శి యగు మెజిస్ట్రేట్ అలీగారి అధ్యక్షతన వైసభ జరిగెను. విశాఖపట్నం, గోవావారి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు, కర్నూలు జిల్లాలనుండి ప్రతినిధులు సభకు కచ్చియుండిరి. ఈ క్రింది తీర్మానము ఆమోదించుట జేసెను.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ఖిలాఫతు సంఘపు కేంద్రకార్యాలయ మెచ్చటనుండవలయునో నిర్ణయించుటకై ఒక సెలెక్షన్ బోర్డును ఏర్పాటుచేయవలెనని దాక. ప్రత్యేకసమావేశము జరుగవలెను. అంతకుముందు ఇప్పటివరకే కర్నూలునందు ముఖ్య కార్యాలయ ముండవలెను.

1911 సంవత్సరమున జేయబడిన విద్యుచ్ఛక్తి నిబంధనలకు నే ప్రతినిధులు చేయబడవలసి ఇండియాకో డెయిలీలో ప్రకటించబడినది. కలసచట్టము ననుసరించి వలస నిబంధనలుగూడ విద్యుత్తులో జేయబడవలెను. ఇట్టికల సమ్మతిలో సమావేశమైన వలస ప్రతినిధి నిర్మాణ సంఘమువారి నిబంధనల నంగీకరించిరి.

14 వ సిక్కుల విద్యావిషయక సభాధ్యక్షులు నిష్పాదించుకాలముచచ్చిరి. అవ్యవసంఘాధ్యక్షులును తత్ సంఘాధ్యక్షులును ఢిల్లీ లైలుస్టేషనుదగ్గర ఆహ్వానించిరి. అధ్యక్షులను ఖిలాఫతులందు ఉపరేగించి ప్రత్యేకముగ ఆయన నిమిత్తము నెలకొల్పబడిన మందిరమునకు గొంపోయిరి. నేడుదయము 8 గంటలకు సభ ప్రారంభమగును.

కర్నూలుజిల్లాలో కర్రపును తగ్గించుటకు పనులను ప్రారంభించిరి. ఒక సంవత్సరముకంటె ధాన్యపురకు ప్రతిపాటున చాల తక్కువగనుండెను. ఇంకను తగ్గు సూచనలు గానించుచున్నవి. పంజాబులో గోధుమలు మణుగు 5 రూప్యములకు మైగా అమ్ముచున్నవి. నిరుటికంటె జనముపంట నూటికి 3 తగ్గినది. కాని పంట బాగానే యున్నది.

వ్యవసాయ పరిస్థితులు

బెంగాలు, అప్పురబర్మా, అస్సాము, మద్రాస్, డక్కా, హైదరాబాదు, గుజరాత్, కఠియావార్, సింధు, తెలచిస్తాన్, నార్మల్లెస్, ఇండియాలో వర్షము అలశ్యముగా ప్రారంభమయెను. మద్రాసు, డక్కా, గుజరాత్, కఠియావార్, హైదరాబాదు, కర్ణాటక నుండెను. మద్రాసులో తప్పు తక్కిన చోట్ల వర్షముకరిసెను. తెలచిస్తానులో ఇంకను వర్షము కురిచుచున్నది. మద్రాస్, డక్కానులో పంటలు పొడైనవి. తూర్పు తీరమునను, నార్మల్లెస్ ప్రాంతీయరు రాష్ట్రములో గూడ వర్షము కావలసియున్నది. లోపరు బర్మా మధ్యరాష్ట్రముల వీహారు, ఒరిస్సాలో పరిస్థితులు అనుకూలముగనే యున్నవి. కొన్ని చోట్ల మౌసము ఎత్తుకవర్షముచే పంటలకు నష్టముగల్గెను.

భారతజాతీయత; భారతస్వరాజ్యము

(ప్రాండ్రు బేరరు)

భారతజాతీయత తత్వానుసారము స్వరాజ్యదర్శ ప్రాముఖ్యము నెఱంగుటకు మనము, మన భావమునందు గాని భావయందుగాని స్వరాజ్య మన రాజకీయ పాలనాధికార మని యర్థముగ భావించుట మనకు సంబంధించినది. ఈపదము ఉపనిషత్తులలో స్వరాజ్య స్వరాజ్యోపాద్యమలలో గాననగును. అచట స్వరాజ్య శాస్త్రీయప్రభుత్వము గాక ఆధ్యాత్మికస్వరాజ్యమని చెప్పెను. స్వరాజ్యముగా సంస్కృతమునందు, అహం నేన అని ఉత్పత్తియై మేలివాడకము. ఈ అహం వేదాంతార్థము నందు ప్రకటించుచున్నది. కావున స్వరాజ్య మనగా స్వరాజ్యము, సాధారణమైనపుడు తనలో నున్న ఆత్మ, స్వప్రకటనతో నున్న యట్టిదే యని గ్రహించి, తానును విశ్వమును ఒకటే యని తెలిసికొన గల్గినపుడు స్వరాజ్యమును బొందె ననియు, స్వరాజ్య ఆయె ననియు చెప్పెదను. పురాతన జుత వేదాంత గ్రంథములందు 'స్వరాజ్య' పదార్థ మిచ్చుచున్నది.

అయితే అందలిముఖ్యభావ మేమనగా, మన పురుష ఆధ్యాత్మికస్వరాజ్యమని బడసి స్వరాజ్యమును జూపిసిగితిలో నేనని శివు అన భావమును, స్వాత్మకర్తృత్వమును నేమాత్రమును తెలుపడం పోవలయును. స్వరాజ్యమందును తన్ను చూచువానికి స్వప్రకటన స్వరూపముగాని భేదముగాని యుండజాలదు. ఆత్మజాతీయత, విశ్వజాతీయతను గల్గియుండును. వారు తేవుడేవదమును జూచుటల వేదములలో చెప్పబడినది. అందుచేతనే అయిన, 'నేన నూహ్యదన, మనవును' అని ఉద్ఘోషించగల్గెను. అనగా ఆయన ఆత్మకర్తృత్వమును మరచిపోయి, తాను ఇతరమనవుల కంటి వాడననియే గాక ప్రకృతిపరిస్థితు లన్నిటిలోను, భూతచారిత్రకవిషయములలో నేకమగుచుండెను. ఇదియే స్వరాజ్యపదమునకు పూర్వమునండి వచ్చుచుండిన భావము. ఈ రాజ్యము విశ్వమైత్రినై సాధారణమైయున్నది. ఆ స్వరాజ్యమును వాచించువాని జీవితమునం జీవితమునంబున్నది ముదయించినను, అది స్వీయ ఆత్మేంద్రియముల కైనను, తేకున్న ఆత్మకర్తృత్వ జీవితమునకును యితరుల జీవితమునకునైనను, తేకున్న స్వీయజీవితమునకును సంఘజీవితమునకైనను, తేకున్న స్వరాజ్య జీవితమునకును యితరజాతులకు నైనను, జరుగుచుండును. అంతకాల మాయని నిజమైన స్వరాజ్యమును బొందజాలదు. ఈ స్వరాజ్యపదమునకు మనభావమునందు, సారస్వతము నంబును, యిదియే ముఖ్యభావముగ నుండెను.

భారతజాతీయత యనగా, భారతీయులకును ప్రపంచములో నితరజాతులందరి ప్రజలకును గల ముఖ్యభారతీయ్యమును బెల్లి, వారి కర్తృత్వమును నిర్ణయించునది. భారతకర్తృత్వమునందు ముఖ్యముగా, ఆధ్యాత్మికవిశ్వాసార్థమును తెలుపుచున్నది. 'స్వరాజ్య'పదమునందు, యాభారతజాతీయతయొక్క ప్రధానవిషయము విపులముగ గానబడును. అందుచేతనే అది సూతన జాతీయభావమునకు సరిపోయి, ప్రస్తుత జాతీయోద్యమ పదమాయెను. జాతీయ భావము గాక జాతీయ ఆత్మ సాక్షాత్కారమే యీ సంరంభోద్దేశము. జాతీయభావమున గనే యీ అధికముగ గల్గి పరిపాలించుదేశమునకు ఇతరజాతులూ లొంగుటయగును. ప్రభుత్వ కర్మమునకు సర్వాధికార మనియు, నితరులవై ఆధికారమును చలాయించుట యనియు అర్థమగును. కాని జాతీయోద్యమసాక్షాత్కారమునకట్టియర్థ మేమియును లేదు. కానియర్థ మేమనగా ప్రజలను మనకంటెవారి యని తెలిసికొనవలయును. ప్రపంచములో నితరులతోపాటు మనకు గలమానవత్వ అంశములను చక్కబరచుకొనుటయే గాక, పురాతనకాలమునుండియును, మనకును మానవ ప్రపంచమునకును గల భేదాంశములను చక్కబరచుకొనవలయును. మనకు ఆరోగ్యము గావలయును భవము గావలయును. సామ్యభివృద్ధిదాయకమగు విజ్ఞానము గావలయును. కర్తృత్వస్వాంత్ర్యము, జాతీయోద్యమము, దేనికైనను నిజమైన స్వాంత్ర్యమునకు మూలాధారమగు బలము కావలయును. వీని యన్నిటికన్న ముఖ్యమైనది కా జకీయ, ఆర్థిక స్వాంత్ర్యము కావలయును. ఈ విషయములన్నియును ప్రపంచములో నితరజాతులకు వలెనే మనకును గావలయును. అయితే యిది యేమియును మనజాతీయతావిరుద్ధమునకుగాని, జాతీయ ఆత్మనిశ్చయమునకుగాని బలము నీయజాలవు. మనజాతీయ కర్తృత్వమును నిర్ధారించి, సుస్థిరము చేయుటకు యిది ధృగవిధానము. మనజాతీయ స్వాంత్ర్యార్థమున స్థిరపరచునది

మనలోనున్న పురాతన ఆధ్యాత్మిక విశ్వాసముకట్టియే. దీనియందే భారతజాతీయత యుద్ధియున్నది. ఆత్మసాక్షాత్కారమునగా ఆత్మకర్తృత్వము గుర్తించుట భారతజాతీయతయొక్క ఆత్మసాక్షాత్కారమునగా, మనలో నున్న పరిశుద్ధియున్న ఆధ్యాత్మిక విశ్వాసమును ప్రబోధముచేసి, కర్తృత్వమును పరిశుద్ధమునందు అన్ని విషయములందును పరిశుద్ధమునందుంచుటను. కర్తృత్వమును కర్తృత్వమున గలసంబంధము ఆధ్యాత్మికస్వరాజ్యమని ప్రకటించి ప్రకృతియును తనలోనున్న యాత్మను తనజాతీయతను వితరవ్యక్త లందరియందును గూడ గలదనుభావముతో చూచుటల చేయవలయును.

ఇట్లే రాష్ట్రములకును, భిన్నజాతులకును, సంఘములకునుగల సంబంధములగుండే యీ ఆధ్యాత్మికస్వరాజ్యమని జాతీయతలయును. భారతదేశమునందు వివిధరాష్ట్రములను జాతులను గూడ స్వీయవిశ్వాసములను స్వభావములను పురస్కరించుకొనుచు, యితరులకు రాష్ట్రీయజాతీయ స్వాంత్ర్యము నొసంగుటయేగాక వానిగొనవచ్చుకర్తృత్వములను నిలుపుటకై సమానోత్సాహముతో పోరాడవలయును. ఇంతియగాక అంతర్జాతీయ సంబంధములందుగూడ యీ ఆధ్యాత్మికవిశ్వాసార్థము భారతకర్తృత్వమును జాతీయ ముఖ్యమగునది, ప్రబోధము చేయవలయును.

ప్రపంచములో వివిధదేశములు విశ్వమానవత్వమునకు అనయమయినను, భారతదేశముగూడ పట్టి ఒక్క అనయమనియు భారతీయులు గుర్తించుటల పరిశుద్ధములయును. ఇవిధముగ మనలో నున్న పరిశుద్ధియున్న ఆధ్యాత్మిక విశ్వాసార్థమును ప్రబోధముచేసి మానసికోద్దేశములందును సాంఘిక అంతర్జాతీయ సంబంధములందును పరిశుద్ధములందుంచుట, అప్పుడే మనము జాతీయ సాక్షాత్కారమును బొందుటకు సమర్థుల మగుచుము. భారతదేశములో 17 వర్షముల క్రింద ముదయించిన మాతన జాతీయోద్యమమునకు ఉద్దేశము యీజాతీయ ఆత్మ సాక్షాత్కారమే. దాని కిదియే అర్థము.

జాతీయ ఆత్మసాక్షాత్కారము లేక జాతీయ ఆత్మ పరి పూర్ణత అను మాటలను జాతీయ స్వేచ్ఛ, స్వాంత్ర్యము అనమాటల స్థానే భారత జాతీయోద్యమోద్యమముగ దేశీయ వాదు లుచయోగించుట నిరర్థకముగ గానెదరు. జాతీయ ఆత్మ సాక్షాత్కారము, జాతీయ ఆత్మ పంపూర్ణత అను పదప్రయోగములు యీయోద్యమమును మొదటిజాతీయ స్వాంత్ర్యోద్యమముల నుండి వేరచేసెను. అప్పుడేనుండియును భారత జాతీయోద్యమము రాజకీయోద్యమము మాత్రమేగాక విశ్వాత్మిక, సాంఘిక, రాజకీయ భిన్నభిన్న వివిధ పురాతన జాతీయ కర్తృత్వమునకు పరిణామమును బొందెను. ఇవిధముగ జాతీయవిద్య యనక జాతీయభావవిధానమునకు మొదటి మెట్టయెను. జాతీయ విద్యయన, జాతీయపద్ధతులపై జాతీయపాలనము క్రింద జాతీయ మోక్షమునకు దారిచూపు విద్య. అదిసంకుచితాదర్శముగాను, అందు యోశాస్త్రకళలుగాని ఆధునికప్రపంచ విజ్ఞానముగాని లోలంపబడలేదు. భౌతిక శాస్త్రముగృహీతాస్త్రముగృహీతాస్త్రమున్ను గువానిలోజాతీయతనియు, విశ్వమునునునీయు, భేదముండజాలదు. ఆశాస్త్రములందు యేదైనవోకొత్త విషయము నెవరు కనిపెట్టెను క్రింద వారిదే, గాని వానివలన జాతీయ ప్రపంచమున కంతకునుండును. అయితే యీశాస్త్ర విజ్ఞానమును నేర్చుటకు అన్యదేశభావలను గాక దేశీయభావలద్యారానే నేర్చవలయును. కాన జాతీయవిద్యకు ముందు ముఖ్యమైనది దేశభావలతోబాధ. కాని యీ జాతీయ విద్యాలయముల నెలకొల్పుటలో ముఖ్యోద్దేశము, నితరజాతులనున్న, చిత్రకళలనున్న నేర్చుటయే యున్నది. జాతీయ విజ్ఞానము ననుసరించి మాచారిత్రమును పునర్నిర్మాణము గావించి విశేషము చేయవలసింది. ఎకదేశను తమవిషయమై తాము దేలసికొనిన ప్రజల శాస్త్రవిజ్ఞానమే చారిత్రక పరిణామమును విశేషపరచును. విశేషము దేవదేవు యెంపండితుడైన కర్మపండితు యితరుల చారిత్రమును ఉద్ధరించి తెలిసికొనజాలదు. అందుకొక మనము మనమతనిర్ధారములను వృద్ధి చేయవలసింది. జాతీయ విద్యవలన భారత సాంఘిక శాస్త్రము నొకదానిని నిర్మింప సమకట్టి, భారత ఆర్థిక రాజకీయ సాంప్రదాయముల సుద్ధింప జోరెడివి. ఇందువలన భారతదేశపు పురాతన చారిత్రము సాధారణమేనీ కొని ఆధునిక సమస్యలను జాతీయపద్ధతులపై పరిష్కరించుటయగును. జాతీయవిద్యవలన భారతీయ సామ్రాజ్యమును వృద్ధిచేయుటకు దోహదపడును. ఈ అన్ని కారణములను మనదేశము ప్రపంచములో నితరదేశములకన్న మంచివిజ్ఞానముగల్గి యెన్నియో శాస్త్రవిషయముల గనిపెట్టెను. మనజాతీయ జీవితమునకు జాతీయవిద్య యవసరమనియే ప్రాంబింపబడెను.

జాతీయ విద్యయందు వలెనే ఆర్థికరాజకీయ విషయములలో గూడ సూతన జాతీయోద్యమోద్దేశము జాతీయ ఆత్మ సాక్షాత్కారమే యుండెను. ఈవిషయమునుగూర్చి విశేషముగ నింకొక వ్యాఖ్యనందించెదము.

ఆంగ్ల తలహామ

రు 116 లు బహుమానము

తీయ, దగ్గు, ఒయ్యపు, ఉబ్బము, మొదలగు క్షేమ వ్యాధులకు ఈ ఔషధము అమోఘముగా పనిచేయును. 1 నెల రోజులకు ఎటువంటి తీయరొగ మైనను పూర్తిగా నివారణమగును. దీనికి పళ్ళములేదు, వారంగోజులలోనే చాలా భాగము దీనిగుణము కనిపించును. అట్టి నమ్మకము లేనివారు రాకపోకల ఖర్చులు మాకు పంపియెడల మేము స్వయముగా వచ్చి పూర్తిగా వ్యాధి నివారణచేసి అటుపిమ్మట వైన ప్రాసెం బహుమానము తీసికొనెదము. వారంగోజులకు సరిపడు షండుకు వి. పి. ఖర్చులతో రు 1-6-0 లు ఆగును. 1 నెల రోజులకు రు 4-6-0 లు ఆగును. కావలసినవారికి కేటలాగు ఉచితము.

మేనేజరు
శ్రీ వేణుగోపాల వైద్యశాల, గోపాలపురం
213) కొత్తపేట పోస్టు, గోవావరిజిల్లా.

ఆంధ్రజ్యోతిషాలయము

జాతకము

(1) జాతకచక్రము (కుండలి) యొక్క పలుకాని (2) పుట్టిన తేదీ, జననకాల ఘడియలుగాని (3) జాతకునియొక్క జన్మశాపము, ప్రస్తుతపు కయస్సు, మాకు ఉత్తరము వ్రాయునకు యముగాని, ఈముటిలో నేదియో యొకటి మాకు పంపియెడల, జాతకునియొక్క రూపము, స్వభావము, కరీరారోగ్యము, భవసంపాదన, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంతానము, కళాసామ్యము, ఉద్యోగము, జీవనము మొదలగు 25 సంఖ్యలు కాఖలా కొరకు వ్రాసి ముందుగా రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము. తీయచానసంఖ్యలు సరిగా నున్నయెడల, జాతకుని యొక్క ఆయుర్దాయము ఆఖరువరకు, జరుగబోవు ప్రతినంది ఫలములు, అనగా, మహదేశ, అంకిరకాఫలములు గల పూర్ణ జాతకము, శాస్త్రసమ్మతముగా తయారుచేసి పంపెదము. పూర్ణ జాతకమునకు రు 5 లు, ఆగును. పూర్ణజాతకము వ్రాయించుకొనువారు రు 2 లు, అద్యాస్సు ముందుగా పంపవలెను. అటు పంపగానే జాతకము పూర్తిగా ఆఖరువరకు తయారుచేసి తీసికొన రు 8 లకు వి. పి. గా పంపెదము.

సంవత్సరఫలము

మొత్తముమీద 1 సం. రం వరకు ముందు జరుగబోవు ఫలములు వ్రాయును, నెలలవారీగా 12 నెలల ఫలములు విశేషముగా వ్రాయుటకు వి. పి. ఖర్చులతో రు 1-4-0 లు ఆగును. దీనికి జన్మశాస్త్రము గాని, జన్మశాపము గాని, మాకు పంపించాలను.

జాతకమార్పాండము

తేదిన భాగము. ఇది 500 కేటిలు.

ఇందు లగ్న స్థులము, గ్రహస్థులము, భావస్థులము, వడ్డలములు, మోడకవర్ష, అష్టకగర్భ, తాత్పర్యసహితముగా నుమాదు 1000 ప్రమాణ శ్లోకములతోను, విశేషములతోను ద్వాదశ భావఫలములు మహదేశ అంకిరకాఫలములను, ఇంకను అనేక పంఖ్యలతో మిక్కిలి సులభతరైని ఆత్మవృద్ధిముగా వ్రాయబడినది. తీనివలన అన్ని సంఖ్యలు పూర్తిగా తెలియును. ఈ గ్రంథము నచ్చనియెడల తిరిగి సొమ్ము వాపసు చేయవలెను. ఈ 2వ భాగమునకై యిదివరకు భాగములు పంపినవారి తిరిగి మాకు వ్రాసినయెడల తెలుపే వి. పి. గా పంపెదము. దీనివల పోస్టుఖర్చులు గాక రూ. 2-0-0 లు ఆలస్యమైనవో ప్రతులు కొరకవు.

(3512) ఆ కెల్ల వెంకట శాస్త్రి.

గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు. (గోవావరిజిల్లా)

ఆతంకని గ్రహ ఔషధాలయం

సావితము 1881 నం

ఈ ఔషధాలయపు ప్రసిద్ధి జెందిన

ఆతంకని గ్రహ మాత్రలు

వీటిని సేవించి మేలుపొందిన అనేకులు పలుమారు

విదవక కొరుచున్నారు. గాన ప్రతిఫలము మీరు

కూడన పొందవలెను అనుట చూకొరక - ప్రస్తుతం

తపాలు ఖర్చులు కూడను కొరక పంపబడు

మాయుక్కు జాబితాలకు గాన దయచేసి వ్రాయును.

ఆతంగని గ్రహ ఔషధాలయం

(219) 26 బ్రాడ్వే, మదరాసుకు వ్రాసేది.

గొంగుల గొంగుల

